

กรณีศึกษาในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค

โดย

นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-11-6180-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

AN INTERNAL SUPERVISION OF PASANUSORN BANGKAE SCHOOL

By

Sunandha Teppitucks

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Master's Report Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Educational Administration

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2005

ISBN 974-11-6180-8

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้สารนิพนธ์เรื่อง “การนิเทศภายใน
โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค” เสนอโดย นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาข์ จัติวัตร)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รักษาราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ควบคุมสารนิพนธ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ศรียา สุขพานิช)

...../...../.....

K 44252523: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ: การนิเทศภายในโรงเรียน

สุนันทา เทพพิทักษ์: การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค (AN INTERNAL SUPERVISION OF PASANUSORN BANGKAE SCHOOL) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์: ผศ.ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 106 หน้า. ISBN 974-11-6180-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 2) การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามระดับชั้น 3) ความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามระดับชั้น และ 4) แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารและครูของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคจำนวน 94 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศตามแนวคิดของเกลททอร์น (Glatthorn) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคทั้ง 4 แบบ ที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของครูจำแนกเป็นระดับชั้น การนิเทศในทุกแบบทุกระดับชั้นมีการปฏิบัติจริงในระดับปานกลางยกเว้นการนิเทศแบบคลินิกตามความคิดเห็นของครูระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูในทุกแบบอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามความต้องการของครูเป็นระดับชั้น ครูระดับอนุบาลและครูระดับประถมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศแบบคลินิก แบบร่วมพัฒนาวิชาชีพและแบบพัฒนาตนเองในระดับมากและ ต้องการรับการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารในระดับปานกลาง ส่วนครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศทั้ง 4 แบบ ในระดับมากทั้งหมด

3. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงกับความต้องการของครูทั้ง 3 ระดับชั้น มีความแตกต่างกัน โดยการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าการนิเทศภายในที่ครูต้องการ

4. แนวทางการนิเทศภายในตามข้อเสนอแนะของครูคือ ควรจัดให้มีการประชุม อบรมทักษะการนิเทศให้ครูอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดเวลาว่างของครูให้ตรงกันเพื่อการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพประสบความสำเร็จ ในขณะที่เดียวกันควรมีการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาต่อตลอดจนจัดหาสื่อเทคโนโลยีต่างๆเพื่อการนิเทศแบบพัฒนาตนเองของครูมีมากขึ้นและควรสร้างความเป็นกัลยาณมิตรรวมถึงไม่ควรนำผลการนิเทศไปใช้พิจารณาความดีความชอบ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์.....

K 44252523 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS: INTERNAL SUPERVISION

SUNANDHA TEPPITUCKS:AN INTERNAL SUPERVISION OF PASANUSORN BANGKAE SCHOOL.

MASTER'S REPORT ADVISOR: ASST.PROF. PRASERT INTARAK, Ed.D. 106 pp. ISBN 974-11-6180-8

The purposes of this study were to find 1) the internal supervision actually performed at Pasanusorn Bangkae School classified according to the viewpoints of the teachers of different levels, 2) the internal supervision of Pasanusorn Bangkae School as needed by the teachers whose viewpoints were classified according to the levels, 3) the difference between the internal supervision actually performed and as needed by the teachers whose viewpoints were classified according to the levels, and 4) the guidelines for the internal supervision of Pasanusorn Bangkae School. The population comprised school administrators and teachers of Pasanusorn Bangkae School, 94 respondents in total. The instrument was a questionnaire on the supervision in accordance with Glatthorn's viewpoints. Frequency (f), percentage (%), mean (μ), standard deviation (σ), and content analysis were applied in data analysis.

The findings revealed as follows :

1. Four types of the internal supervision of Pasanusorn Bangkae School as actually performed were at a moderate level; as for each level, every type of the internal supervision was actually performed at a moderate level, except the clinical supervision for secondary education teachers that was at a high level.

2. The internal supervision of Pasanusorn Bangkae School according to the teachers' needs was at a high level; as for each level, the kindergarten and the primary levels, clinical, cooperative professional development, and self-directed development supervision were needed at a high level, administrative monitoring supervision was needed at a moderate level, while all four types of supervision were needed at a high level at the secondary level.

3. There was a difference between the internal supervision of Pasanusorn Bangkae School as actually performed and as needed by teachers of all three levels. The mean of the internal supervision actually performed was lower than that of the internal supervision needed by the teachers.

4. The guidelines for the internal supervision as suggested by the teachers were as follows: There should be a meeting, a training in supervisory skills for teachers regularly, the teachers' free time should be arranged to be at the same time so that the cooperative professional development supervision could be handled successfully. At the same time, scholarships for further studies as well as various technologies should be provided so that there could be more teachers' self-directed development supervision. Good friendship should be created, and the outcomes of the supervision should not be taken into consideration for promotion.

Department of Educational Administration, Graduate School, Silpakorn University, Academic Year 2005

Student's signature.....

Master's Report Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิชและรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร ในการให้คำแนะนำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง โอกาสนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ประพันธ์ ลักษณะินาวิน ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนภาษาอนุสรณ์ บางแค อาจารย์ชาญณรงค์ ลักษณะินาวิน ทำการแทนผู้รับใบอนุญาต ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาและวิจัย รวมทั้งผู้บริหารและครูทุกคนที่ให้ข้อมูล

ขอขอบคุณอาจารย์นพพร ลิ้มสุขวัฒน์ อาจารย์เสนาะ ปิ่นวิเศษและอาจารย์นพดล บัวสาย ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือให้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอานวยศิลป์ธนบุรีและคณะครูที่ช่วยให้ข้อมูลในการทดลองเครื่องมือ

ประโยชน์อันใดที่จะพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหา.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ข้อคำถามของการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
การนิเทศทางการศึกษา	14
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	14
จุดหมายของการนิเทศการศึกษา	16
หลักการนิเทศการศึกษา	17
การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	20
ความหมายของการนิเทศภายใน	20
ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน.....	21
บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน	22

บทที่	หน้า
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนกับการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน.....	23
บทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน.....	24
บทบาทหน้าที่ของผู้รับการนิเทศภายใน โรงเรียน.....	25
งานหลักของการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน.....	26
กระบวนการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน.....	27
กิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน.....	29
วิธีการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียน	32
การนิเทศแบบคลินิก.....	34
การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ.....	34
การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	34
การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	34
ภูมิหลังโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
สรุป	42
3. วิธีดำเนินการวิจัย	43
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	43
ระเบียบวิธีวิจัย	44
แผนแบบการวิจัย.....	44
ประชากร.....	45
ตัวแปร.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การสร้างเครื่องมือ.....	48
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สรุป.....	50
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
ตอนที่ 2 ระดับการนิเทศภายในที่มีการปฏิบัติจริง.....	54

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ระดับความต้องการรับการนิเทศภายในของครู.....	64
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริง กับความต้องการของครู.....	74
ตอนที่ 5 แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน.....	75
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย	76
การอภิปรายผล	77
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	83
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	83
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	90
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	92
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	98
ประวัติผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถิติจำนวนครูเข้าออกระหว่างปีการศึกษา 2546-2548 โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค.....	5
2. ประชากรครูโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค.....	47
3. แสดงจำนวนร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
4. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ค่าระดับของการนิเทศภายใน โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครู ตามระดับชั้น.....	54
5. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบคลินิกที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น เป็นรายข้อตาม.....	55
6. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครู ตามระดับชั้นเป็นรายข้อ.....	57
7. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบพัฒนาตนเองที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตาม ระดับชั้นเป็นรายข้อ.....	59
8. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบควบคุมเชิงบริหารที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตาม ระดับชั้นเป็นรายข้อ.....	62
9. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตาม ระดับชั้น.....	64
10. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบคลินิกตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครู ตามระดับชั้นเป็นรายข้อ.....	65

ตารางที่	หน้า
11. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตาม ความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายชื่อ.....	67
12. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในแบบพัฒนาตนเองตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความ คิดเห็นของครูตาม ระดับชั้นเป็นรายชื่อ.....	69
13. แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าระดับค่าระดับของการนิเทศ ภายในควบคุมเชิงบริหารความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็น ของครูตามระดับชั้นเป็นรายชื่อ.....	71
14. แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงกับ ตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น.....	74

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1

บทนำ

นับตั้งแต่มีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 โดยคำนึงถึงหลักที่ว่าผู้เรียนจะต้องมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ ตามมาตรา 22 โดยสถานศึกษาจะต้องดำเนินงานจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง บูรณาการความรู้ด้านต่างๆ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ตามมาตรา 24¹ ซึ่งในการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาตินั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากแบบเดิมๆ เป็นแบบใหม่เป็นอันดับแรก แต่การจะพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่าง กว้างขวางทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ที่สำคัญ ต้องมีความเข้าใจพื้นฐานที่ตรงกัน ในการที่จะพัฒนาและสิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการโดยด่วนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนก็คือ การพัฒนาคุณภาพของครู² กระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครู ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ต้องการคือ กระบวนการนิเทศ การศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาจะช่วยกระตุ้น ส่งเสริมและปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอนของครูให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด และการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนของตนได้ตรงตามสภาพ ของปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนโดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร โรงเรียนและ ครูเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางานและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในที่สุด³

¹กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546), 11-12.

²อรรณพ พงษ์วาท, จากแผนพัฒนาคนสู่แผนพัฒนาครู (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีด ,2539),16-17.

³สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศเพื่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรใน โรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540),4.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมาประสบความสำเร็จในด้านปริมาณแต่ในด้านคุณภาพของการศึกษากำลึงน่าเป็นห่วง ความรู้ความสามารถของเด็กไทยอ่อนลงรวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย การทำงานเป็นหมู่คณะ ในด้านคุณภาพครูพบว่าครูผู้สอนระดับชั้นพื้นฐานมีคุณภาพต่ำลง ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบเดิม คือ การบรรยาย ไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และใช้สื่อการสอนไม่มากนัก⁴ จากรายงานการประเมินผลโครงการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษพบว่าในส่วนของผู้บริหารในฐานะของผู้นิเทศ ไม่เห็นความสำคัญ ไม่ศรัทธา ไม่สามารถดำเนินการนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการนิเทศภายในไม่เป็นระบบ และไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีความมั่นใจในความรู้และเทคนิควิธีการนิเทศ ทำให้ไม่มั่นใจในการดำเนินงานต่างๆของโรงเรียน มีความเข้าใจไม่กระจ่างชัดเจนในการนิเทศ เช่นการวางแผนการดำเนินการประเมินผลติดตามผล มีเจตคติที่ไม่ถูกต้อง ขาดความรับผิดชอบต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ขาดการวางแผนที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและผู้บริหารย้ายโรงเรียนบ่อย⁵ และจากการวิจัยของวิไลวรรณ พิทักษ์สรยุทธ ในด้านของครูผู้สอนพบว่าปัญหาการนิเทศในโรงเรียนเกิดจากครูขาดคู่มือและเอกสารประกอบหลักสูตร ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป

⁴ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, เอกสารรายงานการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาปีงบประมาณ 2543 (กรุงเทพฯ: หจก. เอ็น ที., 2543), 2.

⁵ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, “รายงานประเมินผลการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา”, 2540.

⁶ วิไลวรรณ พิทักษ์สรยุทธ, “สภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2541), บทคัดย่อ.

ข้อค้นพบของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาที่พบว่าการนิเทศภายในไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ เกิดจากบุคลากรไม่ค่อยมีความรู้และความเข้าใจระบบการนิเทศที่แท้จริง ขาดบุคลากรที่จะเป็นผู้ นิเทศ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการนิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่อง ขาดเครื่องมือในการ ประเมินที่เชื่อถือได้และครูไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลย้อนกลับที่ได้รับ⁷ พิสิฐ ทีวีกาญจน์ พบว่าปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ได้แก่ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการนำผลการวิจัยประยุกต์มาใช้ ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และครู บรรจุวิชาเอกไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน⁸

โรงเรียนเอกชนซึ่งรับภาระจัดการศึกษาส่วนหนึ่งของชาติภายใต้การกำกับดูแลของสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเดิมมีหน่วยงาน ศึกษาพิเศษของ สช. ทำหน้าที่ให้การช่วยเหลือและพัฒนาการเรียนการสอนของครูโรงเรียน เอกชนโดยตรง การนิเทศของศึกษานิเทศก์ต้นสังกัดส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบของการจัดการ อบรมให้ความรู้ในเรื่องเทคนิคการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆตามความต้องการของครูโรงเรียน เอกชน การมานิเทศตามโรงเรียนเพื่อให้การช่วยเหลือในการจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครู แต่ในสภาพจริงพบว่าไม่สามารถดำเนินการนิเทศได้อย่างทั่วถึงและ ครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากในกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนเอกชนจำนวนมาก ศึกษานิเทศก์มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบอัตราส่วนกัน จึงทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการการ นิเทศของโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งสภาพความต้องการของแต่ละโรงเรียนก็แตกต่างกันจึงยาก ที่ผู้นิเทศจากภายนอกจะทราบปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียนแต่ละโรงได้

โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ตั้งอยู่ในเขต บางแค จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ก่อตั้งเมื่อปีการศึกษา 2514 โดยเปิดทำการสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตอนต้น เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี

⁷ รัชณี ขาวพระไพโร, “การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), บทคัดย่อ.

⁸ พิสิฐ ทีวีกาญจน์, “สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542), บทคัดย่อ.

ผู้บริหารสูงสุดคือผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้ง อันดับรองลงมาคือผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ โครงสร้างการบริหารโรงเรียนแบ่งเป็น 6 ฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายมีประธานฝ่ายรับผิดชอบงานดังนี้ 1) ฝ่ายวิชาการ 2) ฝ่ายกิจการนักเรียน 3) ฝ่ายบุคลากร 4) ฝ่ายอาคารสถานที่ 5) ฝ่ายธุรการและการเงิน 6) ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน แบ่งครูตามระดับชั้นเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับอนุบาล 2)ระดับประถมศึกษา 3)ระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคประสบปัญหาในการมานิเทศของศึกษานิเทศก์ของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.) ซึ่งเป็นต้นสังกัด เนื่องจากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้เกิดช่องว่างการนิเทศของศึกษานิเทศก์ต้นสังกัดไม่ค่อยมี ผู้บริหารโรงเรียนจึงได้ทำการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนเอง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ซึ่งการนิเทศภายในโรงเรียนได้ยึดแบบของการนิเทศตามแนวคิดของเกลทเทอร์น (Glatthorn) 4 แบบ ดังนี้ 1) การนิเทศแบบคลินิก (clinical supervision) 2) การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (co-operative professional development) 3) การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (self-directed development) 4) การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร (administrative monitoring)⁹

ปัญหา

ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค จากปีการศึกษา 2546-2548 ได้พบปัญหาดังนี้

1. การหมุนเวียนของบุคลากรเกือบทุกภาคเรียน โดยเฉพาะสิ้นปีการศึกษาจะมีครูลาออกไปจำนวนหนึ่งจึงทำให้ต้องรับครูใหม่เข้ามาทดแทน ทำให้ครูมีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้และประสบการณ์ มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งในปีการศึกษา 2546 -2548 สถิติจำนวนครูเข้าออกค่อนข้างสูงดังรายละเอียดในตารางที่ 1

⁹Allan A. Glatthorn,Differentiated Supervision (Washington,D.C.:Association for Supervision and Curriculum Development, 1984),135-145.

ตารางที่ 1 แสดงสถิติจำนวนครูเข้าใหม่ระหว่างปีการศึกษา 2546-2548

ปีการศึกษา	จำนวนครูทั้งหมด (คน)	จำนวนครูเข้าใหม่ (คน)	คิดเป็นร้อยละ (%)
2546	91	10	10.9
2547	92	6	6.52
2548	94	9	9.57

ที่มา : โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค, ฝ่ายบุคลากร, รายงานจำนวนบุคลากรเข้าออกระหว่างปีการศึกษา 2546-2548 (กรุงเทพฯ: โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค, 2548), 5. (อัครสำเนา)

2. ครูที่ปฏิบัติการสอนมานานไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ จากกรณีพิเศษของผู้บริหารและคณะกรรมการพิเศษพบว่าครูเก่ายึดติดในการสอนแบบเดิมๆ คือการเป็นผู้บอกหรือผู้แสดงมากกว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องได้รับการอบรมให้เปลี่ยนวิธีการสอนใหม่ให้สอดคล้องกับหลักสูตรปัจจุบัน

3. ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอก โรงเรียนมีความจำเป็นต้องรับครูที่มีวุฒิไม่ตรงตามวิชาเอกเนื่องจากครูที่จะทำการสอนเมื่อถึงเวลาเปิดภาคเรียนและมีครูไม่ครบตามจำนวนห้องเรียน จึงทำให้ครูที่สอนไม่ตรงตามวิชาเอกขาดความมั่นใจในการสอน ต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่สอน ทำให้มีภาระงานมากขึ้นและเหนื่อยในการทำงาน

4. ความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูในด้านต่างๆ เช่น ด้านหลักสูตร วิธีการสอน การทำแผนการสอน การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เนื่องจากครูมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันมากครูแต่ละคนจึงต้องการการพัฒนาที่แตกต่างกันไปตามพื้นฐานความรู้

5. ความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่ในเรื่องเทคโนโลยีต่างๆทำให้ครูรุ่นเก่าตามไม่ทัน ในเรื่องการใช้สื่อและเทคโนโลยีช่วยในการสอน เช่นครูรุ่นใหม่สามารถใช้สื่อช่วยการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ CAI ใช้โปรแกรมนำเสนองานเพาเวอร์พอยท์ (power point) ให้นักเรียนส่งงานทางอินเทอร์เน็ต แต่ครูรุ่นเก่าไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ ทำให้การเรียนการสอนไม่พัฒนาเท่าที่ควรและสร้างความคับข้องใจให้กับครูเก่าเป็นอันมาก¹⁰

¹⁰ โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค, “แบบประเมินประสิทธิภาพในการสอนของครู”, 2547, 1-12. เอกสารอัครสำเนา

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค จะพบว่าปัญหาต่างๆ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครูโดยตรง เช่นกระบวนการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไปตามหลักสูตรใหม่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด หากครูไม่มีความรู้ในวิชาชีพครูและไม่ได้รับการพัฒนาซ่อมเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งครูใหม่และครูที่ปฏิบัติการสอนมานานจึงมีความต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆแตกต่างกัน ซึ่งปัญหาต่างๆเหล่านี้หากไม่ได้รับการแก้ไขย่อมส่งผลถึงคุณภาพนักเรียนและคุณภาพการศึกษาของชาติ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของครูผู้สอนได้โดยตรง เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับครูอาจารย์และนักเรียน จึงย่อมทราบปัญหาต่างๆ ได้ดีกว่าบุคคลภายนอก การนิเทศภายในจึงสนองตอบความต้องการของบุคคลในโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง¹¹ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าการนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคอยู่ในระดับใด และครูแต่ละระดับชั้นต้องการรับการนิเทศอย่างไร เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการนิเทศของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น
2. เพื่อทราบการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามระดับชั้น
3. เพื่อทราบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามระดับชั้น
4. เพื่อทราบแนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค

¹¹ เมตต์ การ์ณัจจิต, “การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา” ,วารสารวิชาการ 3,4 (เมษายน 2543) : 54.

ข้อคำถามสำหรับการวิจัย

1. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นอยู่ในระดับใด
2. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นอยู่ในระดับใด
3. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นแตกต่างกันหรือไม่
4. แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคเป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคเมื่อจำแนกครูตามระดับชั้นมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง
2. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามระดับชั้นอยู่ในระดับมาก
3. การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูมีความแตกต่างกัน

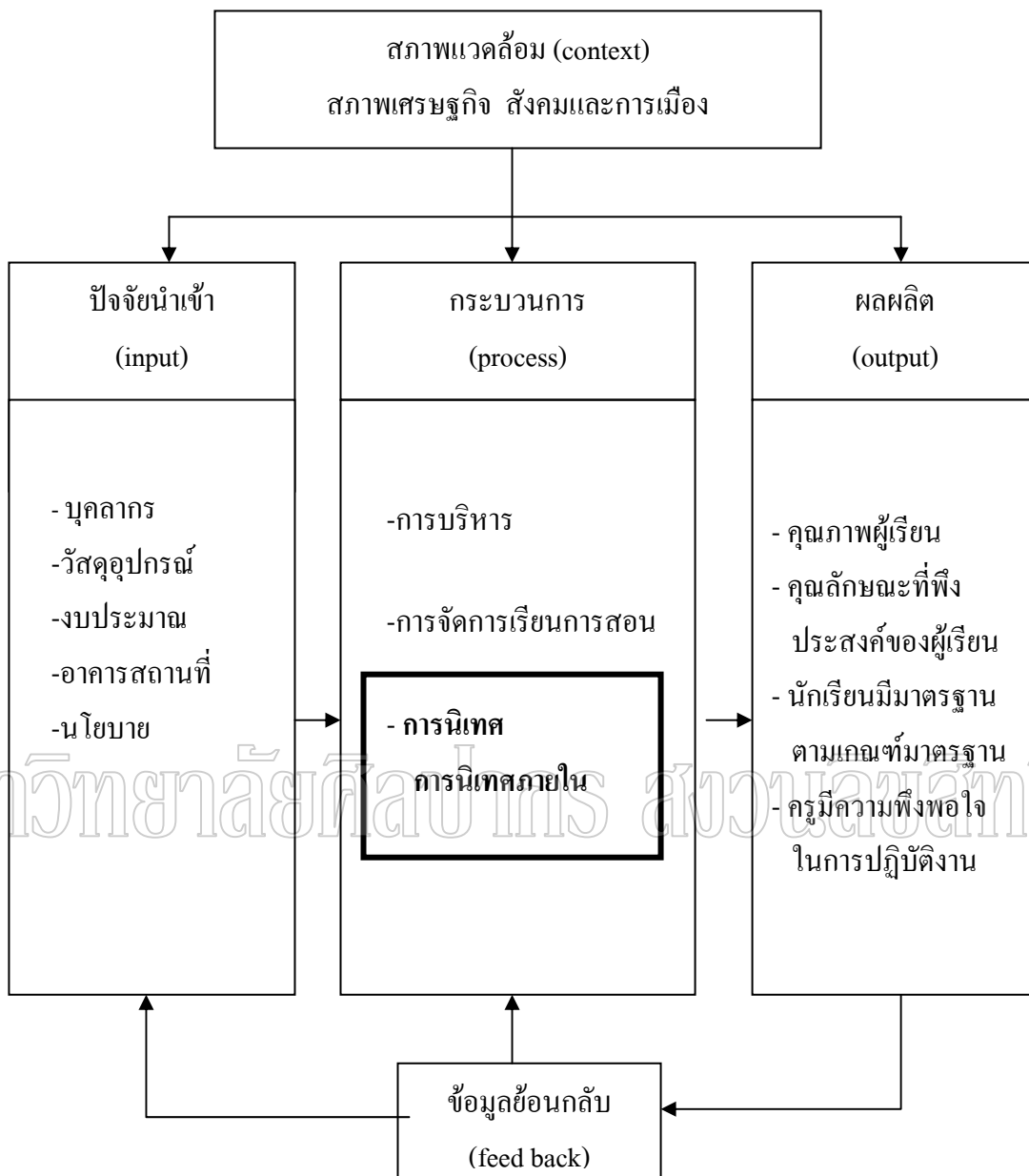
กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้นำทฤษฎีเชิงระบบมาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ประกอบด้วยตัวป้อน (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (context) ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาได้ แคทซ์และคาห์น (Daneil KatZ and Robert L Kahn) กล่าวไว้ว่า ระบบคือปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกันในการดำเนินงาน องค์ประกอบทั้งสามส่วนนี้จะทำงานร่วมกันเป็นวัฏจักร¹²

¹²Daneil KatZ and Robert L. Kahn, The Social Psychology of Organization, 2nd ed.(New York:John Wiley & Sons, 1978), 10-20.

โรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในสังคม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในการดำเนินงานต่างๆในโรงเรียน จึงสามารถจัดในรูปแบบเชิงระบบซึ่งประกอบด้วย ตัวป้อน (input) ในระบบการศึกษาคือ นโยบายของรัฐ หลักสูตร ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตัวป้อนเหล่านี้จะถูกแปรเปลี่ยนโดยกระบวนการ (process) ขององค์กร ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศของผู้บริหารให้เป็นผลผลิต (output) ที่มีคุณภาพของโรงเรียนซึ่งได้แก่คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูและความพึงพอใจของครูในการรับ การนิเทศตามรูปแบบที่ผู้บริหารจัดให้ดังแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎีของการวิจัย

ที่มา : ประยุกต์จาก Daniel Katz and Robert L.Kahn, The Social Psychology of Organization , 2nd ed. (New York: John Wiley&sons, 1978) ,10-20.

: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,การนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2541), 60.

ขอบเขตของการวิจัย

จากทฤษฎีเชิงระบบที่กล่าวมาจะเห็นว่ากรณีศึกษาคือการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญ กระบวนการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะกรณีศึกษาภายในขององค์กรเอง แกลทเทอร์น (Glatthorn) เสนอวิธีการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 4 แบบ คือ 1) การนิเทศแบบคลินิก (clinical supervision) ซึ่งเป็นการปรับปรุงการสอนแบบเข้มข้น ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระทำอย่างรอบคอบทุกขั้นตอน โดยผู้นิเทศให้คำปรึกษาแก่ครู เพื่อมุ่งวางแผนการสอน มีการสังเกตการสอน การวิเคราะห์ข้อมูล การให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน การประชุมประเมินผลการนิเทศ วงจรการนิเทศแบบคลินิกจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดปี และผู้นิเทศควรเน้นการฝึกเทคนิคการนิเทศแบบนี้โดยเฉพาะ 2) การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (co-operative professional development) เป็นการนิเทศที่ไม่เป็นทางการของกลุ่มครูที่มีความสนใจร่วมกันในการพัฒนาวิชาชีพ เป็นกระบวนการนิเทศที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำงานร่วมกัน ด้วยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนของกันและกัน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงวิชาชีพด้านอื่นๆ 3) การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (self-directed development) หมายถึงการนิเทศที่ครูทำงานด้วยตนเอง โดยการวางแผนพัฒนาวิชาชีพของตนและดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย วิธีการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหาร เป็นกระบวนการที่ครูทำงานโดยอิสระ เป็นผู้นำทางในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองและมีโอกาสในการเลือกรับการนิเทศตามแบบพัฒนาตนเอง เป็นการพัฒนาวิชาชีพทางการสอนซึ่งทำให้มีความเข้าใจในตนเองพร้อมสามารถชี้นำตนเองได้มากขึ้น 4) การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร (administrative monitoring) หมายถึงวิธีการนิเทศที่ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนตรวจเยี่ยมโดยทั่วไปและตรวจเยี่ยมเพื่อสังเกตการสอนของครูในช่วงระยะเวลาสั้นๆ อย่างไม่เป็นทางการและไม่บอกล่วงหน้า มีการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที และการให้คำปรึกษาหลังเข้าเยี่ยมแล้ว¹³ สำหรับแฮร์ริส (Harris) เสนองานหลักสำหรับการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนไว้ 10 งาน คือ 1)งานด้านการพัฒนาหลักสูตร (developing curriculum) 2) การจัดการเรียนการสอน (organizing for instruction) 3)งานบุคลากร

¹³ Allan A. Glatthorn, Differentiated Supervision (Washington, D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development, 1984), 135-148.

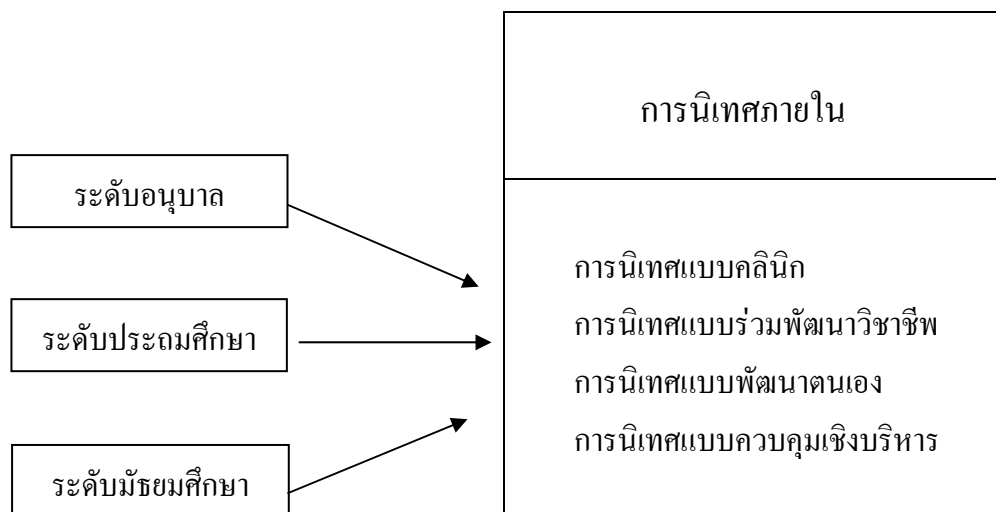
(providing staff) 4)งานจัดสิ่งอำนวยความสะดวก (providing facilities) 5)งานจัดหาวัสดุอุปกรณ์ (providing material) 6)งานฝึกอบรมบุคลากรประจำการ (arranging for in service education) 7) การปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ (orienting staff members) 8) งานบริการพิเศษ (relating special pupils service) 9)งานพัฒนาประชาสัมพันธ์ (developing public relations) 10) งานประเมินผลการเรียนการสอน (evaluting instruction) ¹⁴ กลิคแมน กอร์ดอนและรอสกอร์ดอน (Glickman ,Gordon and Ross- Gordon) ได้กำหนดการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยงาน 5 ด้านคือ 1) การช่วยเหลือครูโดยตรง (direct assistance to teacher) 2) การพัฒนากลุ่ม (group development) 3) การพัฒนาหลักสูตร (curriculum delvelopment) 4) การพัฒนาบุคลากร (staff delvelopment) และ 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ(action research) ¹⁵

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวคิดของเกลทเทอร์น (Glatthorn) มากำหนดเป็นขอบเขตของการศึกษานิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค โดยจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น ดังแผนภูมิที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

¹⁴ Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education, 2nded. (Englewood Cliffs, NewJersey:Prentice-Hall Inc.,1975) ,10-11.

¹⁵ Carl D. Glickman, Stephen P. Gordon, and Javita M. Ross-Gordon, Supervision of Instruction : A Developmental Approach, 3rd ed.(Boston: Allyn and Bacon, 1995),8.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : ประยุกต์จาก Allan A.Glatthorn, Differentiated Supervision (Washington,D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development, 1984),135.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน จึงได้นิยามความหมายของคำศัพท์ต่างๆดังนี้

การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึงวิธีการที่ผู้บริหารปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในโรงเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ การปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศแบบพัฒนาตนเองและการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร

โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค หมายถึง สถาบันการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 7/1 หมู่ 1 ถนนเพชรเกษม แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากปัญหาที่ได้กล่าวถึงและวัตถุประสงค์ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ โดยได้ศึกษาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับ การนิเทศการศึกษา ภูมิหลังของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา (supervision) เป็นกระบวนการซึ่งมีความจำเป็นต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก และเป็นงานสำคัญสำหรับการบริหาร เพราะการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพจะต้องมีกระบวนการนิเทศที่ดีด้วย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจในกระบวนการนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษาจะช่วยให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจตรงกันและยังช่วยปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้น มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้มากมายหลายลักษณะแตกต่างกันดังนี้ กู๊ด (Good) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึงความพยายามที่ผู้ทำหน้าที่นิเทศ ที่จะช่วยให้การแนะนำแก่ครูหรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามด้านวิชาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการคัดเลือกแบบและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยในการจัดจัดสรรอุปกรณ์การสอน ช่วยเลือกและปรับปรุงวิธีสอนและช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอนให้ดีขึ้น¹ ในขณะที่แฮร์ริส (Harris) มีความเห็นว่า การนิเทศการศึกษาคือสิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำกับบุคคลและสิ่งของเพื่อจุดมุ่งหมายในการคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่จะส่งอิทธิพลให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลักของการสอนของโรงเรียน นั่นคือการนิเทศการศึกษา มุ่งให้เกิดผลต่อผู้เรียนโดยผ่านบุคคล

¹Carter V.Good, Dictionary of E 14 on, 3rded.(New York: MaGraw-Hill book Co.,1973),539.

และวัศคุ² โอลิวา (Oliva) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม³ สำหรับมาร์คส์และสตูปส์ (Marks and Stoops) กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่าเป็นการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย⁴ สำหรับนักการศึกษาไทยให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ เช่น ชารี มณีศรี กล่าวว่าหมายถึงความพยายามอย่างใดอย่างหนึ่งในการช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ⁵ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานสู่ความสำเร็จที่คาดหวัง⁶ ดุสิต ทิวถนอม ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม การบริการและวิธีการต่างๆที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ⁷ หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาคือ การช่วยเหลือ แนะนำ ให้การสนับสนุน ให้ความร่วมมือ ร่วมดำเนินการ ควบคุมการดำเนินการนิเทศ สนับสนุนภาคปฏิบัติทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ⁸

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

²Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education, 2nded. (Englewood Cliffs, New Jersey:Prentice-Hall Inc.,1975) ,10-11.

³Peter F. Oliva, Supervision for Today s School (New York: Thomas Y. Crowell,1976),7.

⁴James Robert Marks,Emery Stoops,and Joyce King Stoops, Handbook of Educational Supervision : A Guide for the Practitioner(Boston: Allyn and Bacon inc.,1978) ,14.

⁵ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์ ,2538), 9.

⁶กรมวิชาการ, คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้ามาตรฐานการศึกษา:การนิเทศ (กรุงเทพฯ:คุรุสภา, 2540),2.

⁷ ดุสิต ทิวถนอม, การนิเทศการศึกษา หลักการและการปฏิบัติ(นครปฐม:โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,2540), 4.

⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, หน่วยงานนิเทศก์,คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน โดยการสังเกตการสอน(โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,2541),5.

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีหน้าที่โดยตรง ร่วมมือกันดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งให้ครูได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทางที่ดีขึ้นซึ่งเป็นไปในลักษณะที่เป็นการประสานประโยชน์ ช่วยให้ครูมีความสุขในการทำงานและเป็นการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ซึ่งจะส่งผลสัมฤทธิ์ไปยังผู้เรียนโดยตรงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนสูงและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

จุดหมายของการนิเทศการศึกษา

ความมุ่งหมายในการจัดการนิเทศศึกษามีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้
 กู๊ด (Good) กล่าวว่าจุดหมายของการนิเทศการศึกษา คือ เพื่อช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอน ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพและการพัฒนาตนเองในการเลือกและปรับปรุงจุดประสงค์การสอนสื่อการสอนวิธีการสอนและการประเมินผลการเรียน⁹

กวิน(Gwynn) ได้กำหนดจุดหมายของการนิเทศดังนี้

1. เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น
2. ช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
3. ช่วยเหลือครูในการจัดหาและเลือกสื่อการสอน
4. ช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอน
5. ช่วยสร้างเสริมลักษณะการเป็นผู้นำให้แก่ครูโดยนำเอาความสามารถพิเศษออกมาช่วยเหลือครูคนอื่น
6. ช่วยเหลือครูในการประเมินผลการเรียน
7. ช่วยกระตุ้นครูให้รู้จักการประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าของตนเอง
8. ช่วยให้ครูมีความรู้สึกว่าได้รับความสำเร็จ มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน
9. ช่วยกระตุ้นครูให้ร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสม

⁹Carter V.Good, Dictionary of Education, 3rd ed.(New York:MaGraw-Hill book Co.,1973), 574.

10. เพื่อประชาสัมพันธ์การทำงานและความก้าวหน้าของโรงเรียนต่อชุมชน¹⁰

สรุปได้ว่า จุดหมายของการนิเทศการศึกษา คือการมุ่งช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาปรับปรุงตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูมีความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน เกิดความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษาซึ่งจะส่งผลให้ได้มาซึ่งคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด

หลักการของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นงานด้านวิชาการที่ต้องร่วมมือกับบุคคลหลายฝ่าย การทำงานต้องมีระเบียบแบบแผน มีกฎเกณฑ์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ จำเป็นต้องมีหลักการที่เป็นที่ยอมรับเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งมีผู้ให้หลักการนิเทศการศึกษาไว้มากมายหลายท่านทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศดังนี้

เบอร์ตันและบรั๊กเนอร์ (Burton and Brueckner) เสนอหลักการนิเทศไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การนิเทศศึกษาศวรมีความถูกต้องตามหลักวิชา (theoretically sound) – คำนิยมจุดประสงค์และนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป็นไปตามความเป็นจริงและตามกฎเกณฑ์ของเรื่องนั้นๆ ควรมิวิวัฒนาการทั้งด้านเครื่องมือและกลวิธีโดยมีจุดมุ่งหมายและนโยบายที่แน่นอน

2.การนิเทศศึกษาศวรมีความเป็นวิทยาศาสตร์ (science) คือเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอนและวิธีการ ปรับปรุงและประเมินผลสิ่งต่างๆภายในขอบเขตของงานนั้น หมายรวมทั้งด้านกระบวนการนิเทศการศึกษาและสื่อที่ใช้ในการนิเทศและควรได้มาจากการรวบรวมและสรุปผลจากข้อมูลอย่างเป็นปรนัย มีความถูกต้องแน่นอนเป็นที่เชื่อถือได้และอย่างมีระเบียบมากกว่าการสรุปจากความคิดเห็น

3.การนิเทศศึกษาศวรมีประชาธิปไตย (democratic) คือต้องการพินตัวบุคคลและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้มีการร่วมมือและใช้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มากที่สุด โดยใช้อำนาจน้อยที่สุดและอำนาจนั้นต้องได้มาจากหมู่คณะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของหมู่คณะไปสู่เป้าหมาย

4.การนิเทศศึกษาศวรมีการสร้างสรรค์(creative) คือควรแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลแล้วเปิดโอกาสให้แสดงออกเพื่อพัฒนาความสามารถนั้นอย่างเต็มที่และควรมี

¹⁰Minor J.Gwynn, Theory and Practice of Supervision (New York: Dodd, Mead & Company, 1974), 27-31.

ส่วนร่วมในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานมากที่สุด¹

มาร์ค,สตูปส์และคิงส์ สตูปส์ (Marks,Stoops, and King-Stoops) กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศเป็นการบริการที่จะต้องทำเป็นทีมและอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน
2. การบริการด้านนิเทศการศึกษาจะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของครูใหญ่
3. การนิเทศการศึกษาคควรปรับให้ตรงกับความต้องการของบุคลากรแต่ละคนในสถานศึกษา
4. การนิเทศการศึกษาต้องช่วยจำแนกและบอกถึงความต้องการของบุคลากรเพื่อให้เกิดผลดีได้
5. การนิเทศการศึกษาช่วยให้เป้าหมายและจุดหมายทางการศึกษาชัดเจนขึ้น
6. การนิเทศการศึกษาจะต้องช่วยปรับปรุงและพัฒนาเจตคติและสัมพันธภาพของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน
7. การนิเทศการศึกษาจะต้องช่วยในการจัดและบริหารกิจกรรมร่วมหลักสูตรสำหรับนักเรียน
8. การนิเทศการศึกษาจะต้องช่วยให้บุคลากรทางการนิเทศมีความรับผิดชอบในการปรับโครงการนิเทศต่างๆในโรงเรียน
9. จะต้องจัดให้มีงบประมาณด้านกรนิเทศไว้ในงบประมาณประจำปี
10. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานนิเทศ ต้องเป็นผู้วางแผนการนิเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว
11. การนิเทศการศึกษา ต้องจัดให้มีคณะบุคคลเป็นผู้บริหารโครงการ
12. การนิเทศการศึกษา จะช่วยนำผลการวิจัยทางการศึกษาใหม่ๆมาใช้
13. การวัดประสิทธิผลของโครงการนิเทศ ควรกระทำโดยผู้ร่วมโครงการและผู้มีส่วนช่วยเหลือ¹²

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ สรุปแนวคิดของนักการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาคควรตั้งอยู่บนหลักการที่ถูกต้องตามหลักวิชา มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนอย่างเป็นระเบียบเป็น

¹¹William H.Burton and Leo J.Bruecker, Supervision : A social Process, 3rd ed. (New York: Appleton Century Co.,1955) , 71-72.

¹²James Rober Marks, Emery Stoops and Joyce King Stoops, Handbook of Educational Supervision : A Guide for the Practitioner (Boston: Allyn and Bacon inc., 1978) , 100.

ประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ทั้งทางด้านความคิดเห็นและการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์รวมทั้งให้ขวัญและ

กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วย¹³

ชารี มณีสรี กล่าวว่าหลักการนิเทศการศึกษาควรเป็นดังนี้

1. การนิเทศเป็นการกระตุ้นเตือนการประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครู
2. การนิเทศตั้งอยู่บนฐานประชาธิปไตย
3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริมสร้างสรรค์
4. การนิเทศกับการปรับปรุงหลักสูตรเป็นงานเกี่ยวพันกัน
5. การนิเทศเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์
6. การนิเทศมุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญ
7. การนิเทศมีจุดหมายที่จะลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนกับชุมชน¹⁴

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

กล่าวว่าหลักการนิเทศศึกษามีหลักสำคัญดังนี้

1. การนิเทศเป็นการกระตุ้นช่วยเหลือครูให้เกิดพัฒนาการด้านวิชาการ
2. การนิเทศต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย
3. การนิเทศเป็นการสร้างสรรค์เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมนิเทศ
4. การนิเทศเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์
5. การนิเทศเป็นการสร้างเสริมกำลังใจ
6. การนิเทศเป็นการดำเนินการให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กัน
7. การนิเทศการศึกษาเป็นการดำเนินการให้เกิดการพัฒนาหลักสูตร¹⁵

จากหลักการนิเทศศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศศึกษาเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความคิด สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และควรเป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ มีการดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการโดยผ่านตัวครู และบุคลากรทางการศึกษา บรรยากาศของการนิเทศควรเป็นแบบประชาธิปไตย คือมีความเป็น

¹³ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, หลักการนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ: อารต์กราฟฟิค, 2538), 4.

¹⁴ ชารี มณีสรี, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณการ, 2538), 45-53.

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนโดยการสังเกตการสอน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541), 10.

กันเอง ตกลงร่วมกันอย่างมีเหตุผลและเป็นไปตามความสมัครใจและความต้องการของครูมีความศรัทธาและภาคภูมิใจในตนเอง มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและมีเป้าหมายเดียวกันคือผู้เรียนเกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้เริ่มขึ้นเมื่อการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนต่างๆที่อยู่ในความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ไม่สามารถจะดำเนินการได้อย่างทั่วถึง ถ้าเข้าและไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้การนิเทศจากศึกษานิเทศก์ไม่บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย จำนวนโรงเรียนที่ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว ขนาดของโรงเรียนใหญ่ขึ้น จำนวนบุคลากรในโรงเรียนเพิ่มปริมาณขึ้นแต่ผู้นิเทศมีปริมาณน้อย จึงเกิดความไม่สมดุล รวมทั้งอุปสรรคอีกหลายประการที่ทำให้การนิเทศจากหน่วยงานภายนอกไม่บรรลุผล โรงเรียนจึงต้องดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเองโดยใช้บุคลากรภายในของโรงเรียนเป็นผู้นิเทศ ภายใต้การนำของผู้บริหารในอันที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จึงเกิดการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

ได้มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนไว้หลายท่านดังนี้

ก๊อด (Good) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน หมายถึงความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศ ที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครูหรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านวิชาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการคัดเลือกแบบและปรับปรุงวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ช่วยในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์การสอน ปรับปรุงวิธีการสอนและช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน¹⁶ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ให้ความหมายว่าการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หมายถึงการที่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งได้แก่ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา โดยความร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียนร่วมกันปรึกษาหารือ เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล วางแผนการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรภายใน

¹⁶ Carter V.Good, Dictionary of Education, 3 rd ed.(New York:MaGraw-Hill book Co.,1973),574.

โรงเรียนให้ดีขึ้น โดยเชิญวิทยากรและศึกษานิเทศก์มาร่วมงานด้วยก็ได้¹⁷ คุณิต ทิวถนอม ได้ให้ความหมายว่าการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเป็นความร่วมมือของทุกฝ่าย นับตั้งแต่ผู้บริหารโรงเรียนไปอันจะปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรอย่างจริงจังต่อเนื่อง และเป็นกระบวนการเพื่อให้การศึกษาของนักเรียนก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ¹⁸ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึงการส่งเสริม สนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก คือการสอนหรือการเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมให้เต็มตามวัยและเต็มตามศักยภาพโดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน¹⁹

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติงานร่วมกันกับครูเพื่อช่วยเหลือครูให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเต็มใจทำงาน พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน โดยความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียน

ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีหน้าที่หลักซึ่งจะต้องยึดปฏิบัติและพัฒนาการให้เจริญยิ่งขึ้นไปตลอดเวลาได้แก่ งานวิชาการ ซึ่งคืองานการเรียนการสอนที่บุคลากรในโรงเรียนจะต้องพยายามเข้าใจถึงความสำคัญและหลักปฏิบัติในการพัฒนางานของตนให้ก้าวหน้าและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นโรงเรียนคุณภาพในการจัดการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กล่าวว่าความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาเพราะการนิเทศเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพโดยรู้เท่าทันสถานการณ์ สภาพการณ์ นโยบายการจัดการศึกษา หลักสูตรและองค์ประกอบต่างๆทางการจัดการศึกษา ซึ่งความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

¹⁷ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, หลักการนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ: อารต์กราฟิค, 2538), 4.

¹⁸ คุณิต ทิวถนอม, การนิเทศการศึกษา: หลักการและการปฏิบัติ, โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540), 255.

¹⁹ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541), 21.

1. สาขาวิชาการ ความรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา หลักสูตร นโยบายในการจัดการศึกษาปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง
2. สถานะทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมปรับเปลี่ยนไป
3. นิเทศเพื่อแก้ไขปัญหายุ่งยากในการจัดการศึกษา เพื่อป้องกันการจัดการศึกษาที่อาจผิดพลาด เพื่อก่อให้เกิดวิธีการจัดการศึกษาใหม่ๆและเพื่อสร้างสรรค์การจัดการศึกษาแนวใหม่
4. เพื่อยกระดับมาตรฐานทางการจัดการศึกษาให้ทัดเทียมกัน²⁰

วัชรรา เล่าเรียนดี กล่าวว่ากรณีศึกษาภายในโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องอาศัยการดำเนินงานที่เป็นระบบ ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำทางวิชาการจึงควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ให้ขวัญกำลังใจและร่วมมือกับบุคลากรภายในโรงเรียน ตลอดจนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ และพร้อมที่จะเข้าสู่การเป็นสมาชิกของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี²¹ สรุปว่าความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองให้ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เพื่อแสวงหาแนวทางใหม่ๆมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย ประกอบด้วย

1. ผู้นิเทศ หมายถึง บุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูหัวหน้าสายชั้น ครูหัวหน้าหมวดวิชา ตลอดจนครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและมีความ

²⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน,หน่วยศึกษานิเทศก์, คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนโดยการสังเกตการสอน (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541),7.

²¹วัชรรา เล่าเรียนดี, “การนิเทศการสอน” (เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 432412 สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร,2541),130. (อัคราเนนา)

เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2. ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ครูภายในโรงเรียนที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะทำให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ดีขึ้นและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3. ผู้สนับสนุนการนิเทศ หมายถึงผู้ที่ช่วยให้การดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่โรงเรียนวางไว้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนการนิเทศการศึกษาโดยตรงและอาจรวมถึงศึกษานิเทศก์หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาซึ่งมาจากภายนอก

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะหัวหน้าสถานศึกษาย่อมเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เพราะผู้บริหารมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้การนิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศ การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับทำให้ความสนใจและเอาใจใส่ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทต่อการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ดังนี้

1. ต้องถือว่าการนิเทศการศึกษานั้นเป็นหน้าที่ของตน แต่การปฏิบัติอาจจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นทำหน้าที่แทนได้
 2. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน
 3. ร่วมประชุมวางแผนการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับผู้นิเทศและครูโดยอยู่ในฐานะประธานของคณะทำงาน
 4. พิจารณานุมัติโครงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของโรงเรียน
 5. เป็นผู้ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ดำเนินโครงการ
 6. ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและเป็นวิทยากรที่ดีแก่ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
 7. ใช้เทคนิคการบริหารมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
 8. นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
- ไวลด์ (Wiles) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นิเทศดังนี้

1. บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีภายในกลุ่มและพยายามขจัดข้อขัดแย้งต่างๆที่เกิดภายในกลุ่ม

2. บทบาทในฐานะผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่ดังต่อไปนี้คือ พัฒนาคความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้อื่น ช่วยให้ผู้อื่นมีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมในการใช้อำนาจ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

3. บทบาทในด้านการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ดังนี้ คือ พัฒนาการจัดองค์การของหน่วยงานในโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินงานของคณะกรรมการต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการตัดสินใจเรื่องใดก็ตามต้องดำเนินต่อไปตามขั้นตอนและกระบวนการตัดสินใจ เมื่อกลุ่มตัดสินใจเรื่องใดไปแล้วจะต้องไม่คัดค้าน พยายามทำให้ทุกคนในกลุ่มมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้เกิดมีวินัยในกลุ่มและส่งเสริมให้ทุกคนมีวินัยในตัวเอง

4. บทบาทในการคัดเลือกและใช้ประโยชน์จากบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ดังนี้คือ พิจารณาคัดเลือกบุคลากรใหม่ให้ตรงกับความต้องการ โดยให้ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วย ช่วยให้ผู้บุคลากรที่เข้ามาทำงานใหม่รู้สึกว่าเขาเป็นที่ต้องการของโรงเรียน มีความอบอุ่นใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

5. บทบาทในการสร้างขวัญของครู ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ คือ ช่วยให้ผู้ครูพอใจในงานที่ทำ มีความสะดวกสบายและปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางโครงการและนโยบายต่างๆของโรงเรียน ช่วยให้ผู้ครูเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ให้ครูรู้สึกตัวว่าตนเองมีความสำคัญและเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่น จัดให้มีการบริการต่างๆ เช่น คู่มือครู การศึกษาต่อ การ อบรมตามที่ครูต้องการ

6. บทบาทในการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่คือ จัดให้มีการอบรมในหน่วยงาน จัดให้ตรงตามความต้องการของครู การประชุมครูที่จัดให้มีขึ้นช่วยให้ครูมีความก้าวหน้า ใช้วิธีสังเกตการสอน แต่ต้องมีความเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย ใช้วิธีวัดผลเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน²²

บทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

²²Kimball Wiles, Supervision for Better School, 3rd ed. Eglewood: Cliffs, (NewJersy: prentice –Hall, 1983),261-267.

ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูภายในโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศมีบทบาทดังนี้

1. ร่วมวางแผนในการปฏิบัติงานโดยมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ร่วมกำหนดจุดหมายและกำหนดทางเลือก รวมทั้งวางแผนงานในการปฏิบัติงาน
2. เป็นวิทยากรผู้ให้ความรู้ในสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ หากผู้นิเทศไม่มีความถนัดในเรื่องใดก็เป็นหน้าที่ของผู้นิเทศที่จะต้องแสวงหาวิทยากรจากแหล่งอื่นมาช่วยให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน
3. ดำเนินการนิเทศการปฏิบัติงานโดยการมีส่วนร่วมในการทำงาน ให้คำแนะนำปรึกษาให้การช่วยเหลือ ช่วยแก้ไขจุดบกพร่องและชี้แนะผู้รับการนิเทศให้ได้พัฒนาตนเอง
4. สร้างขวัญและกำลังใจ แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นและสนับสนุน ให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาตนเองด้วยความมั่นใจ
5. ดำเนินการประเมินผลการจัดการนิเทศการศึกษาเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องต่างๆหรือเพื่อหาทางยกระดับคุณภาพของผลการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

บทบาทหน้าที่ของผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน

ผู้รับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้แก่ คณะครูภายในโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มี

บทบาทสำคัญที่สุดในการที่จะทำให้การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการเพราะครูเป็นผู้ปฏิบัติย่อมต้องทราบปัญหาและความต้องการต่างๆได้ดี หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา กำหนดบทบาทของครูผู้รับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ดังนี้

1. ยอมรับบทบาทของผู้นิเทศ โดยรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและนำข้อนิเทศไปปฏิบัติให้เกิดผล
2. มีความสนใจ ความต้องการ และความกระตือรือร้นต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ให้ความร่วมมือในการนิเทศ เช่นร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนิเทศแก่ผู้นิเทศ
4. ร่วมปรึกษากับผู้บริหารและผู้นิเทศในการหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนางานวิชาการภายในโรงเรียน

จะเห็นว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้น ประกอบไปด้วยผู้นิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศ ซึ่งในแต่ละฝ่ายนั้นบุคลากรจะมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติการ

นิเทศแตกต่างกันไป แต่มีจุดหมายร่วมกันคือการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น²³

งานหลักของการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

แฮร์ริส (Harris) กำหนดงานหลักที่สำคัญสำหรับการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนไว้ 10 งาน คือ

1.งานด้านการพัฒนาหลักสูตร (developing curriculum) ซึ่งเกี่ยวกับการร่างหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร การสร้างคู่มือหลักสูตร การจัดทำแผนการสอน กำหนดการสอน การกำหนดมาตรฐานการเรียนการสอนและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.การจัดการเรียนการสอน (organizing for instruction) เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การจัดเวลาเรียน

3.งานบุคลากร (providing staff) เกี่ยวกับการจัดบุคลากรเข้าทำการสอนหรือทำกิจกรรมต่างๆและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่นการคัดเลือกบุคลากรโดยการสอบคัดเลือก การเก็บรักษาทะเบียนประวัติบุคลากร

4.งานจัดสิ่งอำนวยความสะดวก (providing facilities) เกี่ยวกับการจัดเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับครู ตลอดจนอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เพื่อประโยชน์แก่การเรียนการสอน

5.งานจัดหาวัสดุอุปกรณ์ (providing material) เกี่ยวกับการวิเคราะห์ ประเมินเลือกสรรวัสดุอุปกรณ์ต่างๆเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน

6.งานฝึกอบรมบุคลากรประจำการ (arranging for in service education) ได้แก่คณะครูหรือผู้ปฏิบัติงานอันจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีขีดความสามารถสูงขึ้น

7.การปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ (orienting staff members) เกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่จำเป็นในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ที่ยังใหม่ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้พร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดไป

8.งานบริการพิเศษ (relating special pupils service) เกี่ยวกับงานบริการให้ความช่วยเหลือที่จะช่วยให้กิจการของโรงเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงงานพัฒนานโยบายและงานวางแผนการใช้บุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

²³ กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์, งานนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2539),9.

9.งานพัฒนาประชาสัมพันธ์ (developing public relations) เกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจอันดีอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา ให้ชุมชนทราบ แสวงหาทางเลือกใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา พยายามหลีกเลี่ยงอิทธิพลในทางที่ผิดและไม่เหมาะสมของชุมชนที่จะมีผลต่อการสอน

10.งานประเมินผลการเรียนการสอน (evaluating instruction) เกี่ยวกับการวางแผนการจัดและดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนการสอนในทุกๆด้าน²⁴

กลิคแมน, กอร์ดอน และ รอส กอร์ดอน (Glickman, Gordon, and Ross Gordon) ได้กล่าวถึงงานนิเทศที่ผู้บริหารสามารถนำไปช่วยให้ครูเกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนได้แก่

1.การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง(direct assistance to teachers) เป็นงานที่ให้ข้อมูลย้อนกลับตัวต่อตัวกับครูเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีได้แก่ 1) การนิเทศแบบคลินิก 2)การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน 3)การช่วยเหลือด้านอื่นๆ เช่นการสอนแบบสาธิต การสอนร่วม

2.การพัฒนากลุ่ม(group development) เป็นการจัดหาโอกาสการเรียนรู้ให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียน

3.การพัฒนาหลักสูตร(curriculum development) เป็นการจัดหาทางเลือกเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

4.การพัฒนาบุคลากร (staff development) เป็นการจัดหาโอกาสการเรียนรู้เพื่อให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอน

5.การวิจัยเชิงปฏิบัติการ(action research) เป็นการจัดหาวิธีให้ครูได้ประเมินผลการสอนของตนเองว่าสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้ดีขึ้นจริงหรือไม่²⁵

จะเห็นได้ว่างานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนนั้นสามารถจัดให้มีขึ้นได้มากมายเพื่อส่งเสริมวิชาการให้กับครูในโรงเรียนแต่ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมนั้นๆ โดยต้องคำนึงถึงการให้ผู้รับการนิเทศให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด

²⁴Ben M.Harris, Supervisory Behavior in Education, 2nd ed(Englewood Cliffs, NewJersey: Prentice-Hall Inc.,1975),10-12.

²⁵Carl D. Glickman, Stephen P.Gordon and Javita M.Ross-Gordon, Supervision of instruction: A Developmental Approach, 3rd ed. (Boston: Allyn and Bacon,1995),8.

กระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

การที่จะดำเนินการนิเทศการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จด้วยดีนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่เกี่ยวข้องกัน 3 ประการ คือ บุคคล (man) งาน (job) และกระบวนการ (process) ดังนั้นกระบวนการนิเทศการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้นิเทศการศึกษาจะต้องกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานการนิเทศการศึกษา ขั้นตอนการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีผู้กล่าวไว้หลายท่านดังนี้

แฮร์ริส (Harris) เสนอกระบวนการนิเทศไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1.การประเมินสภาพการทำงาน (assessing) เป็นการศึกษาสภาพต่างๆในปัจจุบันเพื่อนำมาเป็นข้อมูลที่กำหนดถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง

2.การจัดลำดับความสำคัญของงาน(prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมายจุดประสงค์และกิจกรรมต่างๆตามลำดับความสำคัญ

3.การออกแบบวิธีทำงาน (designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

4.การจัดสรรทรัพยากร (allocating resources) เป็นกระบวนการแบ่งและกำหนดทรัพยากรต่างๆเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.การประสานงาน (co-ordinating) เป็นกระบวนการเกี่ยวข้องกับ คน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จ

6.การชี้นำในการทำงาน (directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสม อันจะสามารถบรรลุผลในการเปลี่ยนแปลง²⁶

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกระบวนการนิเทศไว้ 4 ขั้นตอนคือ

1.การศึกษาสภาพปัจจุบันเพื่อกำหนดปัญหาและความต้องการดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณภาพต่างๆ 2) สำรวจและประเมินความต้องการของครู 3) จัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) วิเคราะห์สาเหตุและลำดับความสำคัญ

2.การวางแผน นำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุแห่งปัญหา มากำหนดกิจกรรมและแนวทางแก้ปัญหาโดยเขียนเป็นโครงการประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทรัพยากร ผลที่คาดหวัง

²⁶Ben M.Harris, Supervisory Behavior in Education, 2nd ed(Englewood Cliffs, NewJersey: Prentice-Hall Inc.,1975),14-15.

- 3.การปฏิบัติการณ์พิเศษ เป็นการดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดในโครงการนิเทศ เพื่อให้การปฏิบัติเรียบร้อย ผู้นิเทศควรดำเนินการดังนี้ 1) เตรียมพร้อมก่อนการนิเทศ ควรประชุมครู ชักซ้อมความเข้าใจ 2) ปฏิบัติการณ์พิเศษ ดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ รับทราบปัญหาและนำมาพิจารณาช่วยเหลือและคำนึงถึงขวัญกำลังใจของครู
- 4.การประเมินผล เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้²⁷

กิจกรรมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

กิจกรรมการนิเทศการศึกษามีหลายกิจกรรมด้วยกัน แฮร์ริส (Harris) ได้กำหนดกิจกรรมการนิเทศไว้ 23 กิจกรรม ดังนี้

- 1.การบรรยายปากเปล่า (lecturing) เป็นกิจกรรมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของผู้นิเทศไปสู่ผู้รับการนิเทศ ใช้เพียงการพูดและการฟังเท่านั้น
- 2.การบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ (visualized lecturing) เป็นการบรรยายที่ใช้สื่อประกอบ เช่น สไลด์ แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ
- 3.การบรรยายเป็นกลุ่ม (panel presenting) เป็นกิจกรรมให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีจุดเน้นที่การให้ข้อมูลตามแนวคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 4.การให้ดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (viewing film or television) เป็นการใช้เครื่องมือที่เป็นสื่อทางสายตา อันได้แก่ภาพยนตร์ วิดีโอเทป โทรทัศน์ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และเกิดความสนใจมากขึ้น
- 5.การฟังคำบรรยายจากเทปวิทยุและเครื่องบันทึกเสียง (listening to tape, radio or recording) กิจกรรมนี้เกี่ยวกับการใช้เครื่องบันทึกเพื่อนำเสนอความคิดของบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง
- 6.การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและเครื่องมือต่างๆ (exhibiting materials and equipment)

²⁷สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ชุดสื่อและเครื่องมือการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2540), 26.

- 7.การสังเกตในชั้นเรียน (observing in class) เป็นการสังเกตการทำงานในสถานการณ์จริงของบุคลากรเพื่อวิเคราะห์สภาพการทำงานของบุคคลเหล่านั้นซึ่งจะช่วยให้ทราบจุดดีหรือจุดด้อยเพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานและใช้ในการพัฒนาบุคลากร
- 8.การสาธิต (demonstrating) เป็นกิจกรรมการให้ความรู้ที่มุ่งให้ผู้อื่นเห็นการดำเนินงานคล้ายสถานการณ์จริง
- 9.การสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (structured interviewing) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆตามต้องการ
- 10.การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (focused interviewing) เป็นการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยสัมภาษณ์เฉพาะบางสิ่งบางอย่างที่ผู้ตอบมีความสามารถจะตอบได้เท่านั้น
- 11.การสัมภาษณ์แบบไม่นำทาง (non-directive interviewing) เป็นการรับข้อมูลจากการอภิปรายความคิดของบุคคลที่เราสนทนาด้วย ลักษณะของการสัมภาษณ์จะสนใจอยู่ที่ปัญหาและความสนใจของผู้รับการสัมภาษณ์และในการสัมภาษณ์ควรใช้เทปบันทึกเสียง
- 12.การอภิปราย (dicussing) เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทำร่วมกันเหมาะสมกับกลุ่มขนาดเล็ก มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น
- 13.การอ่าน (reading) เป็นกิจกรรมที่ใช้มาก สามารถใช้กับคนจำนวนมากและผู้นิเทศอยู่ไกล ส่วนใหญ่เป็นการอ่านข้อความจากวารสาร มักใช้ผสมกับกิจกรรมอื่น
- 14.การวิเคราะห์ข้อมูลและการคิดคำนวณ (analyzing and calculating) เป็นกิจกรรมสำหรับผู้นิเทศใช้ในการติดตามประเมินผล การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการควบคุมประสิทธิภาพในการสอน
- 15.การระดมสมอง (brainstorming) เป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการเสนอความคิดเห็นวิธีการแก้ปัญหาหรือให้ข้อเสนอแนะต่างๆโดยให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็นโดยเสรีไม่มีการวิเคราะห์หรือวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด
- 16.การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ (videotaping and photographing)
- 17.การจัดทำเครื่องมือและข้อทดสอบ (instrumenting and testing) เกี่ยวข้องกับการใช้แบบทดสอบประเมินต่างๆ
- 18.การประชุมกลุ่มย่อย (buzzing session) เป็นกิจกรรมของการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายหัวข้อเรื่องที่จำเพาะเจาะจง โดยมีการกำหนดโครงสร้างน้อยที่สุดแต่มุ่งเน้นปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด
- 19.การจัดทัศนศึกษา (fieldtrip) กิจกรรมนี้เป็นการเดินทางออกจากโรงเรียนไปสถานที่อื่น เพื่อศึกษาและดูงานที่สัมพันธ์กับงานของคนที่ปฏิบัติอยู่

20.การเยี่ยมชมเยียน (intervisiting) เป็นกิจกรรมที่บุคคลหนึ่งไปเยี่ยมและสังเกตการทำงาน ของอีกบุคคลหนึ่ง ควรไปเยี่ยมบุคคลที่มีความสามารถในการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่างได้

21.การแสดงบทบาทสมมติ (role playing) เป็นกิจกรรมสะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิด ของบุคคล โดยการกำหนดสถานการณ์ขึ้นแล้วให้ผู้ทำกิจกรรมตอบสนองหรือปฏิบัติเองไปตาม ธรรมชาติที่ควรจะเป็น

22.การเขียน (writing) เป็นกิจกรรมที่ใช้เป็นสื่อกลางในการนิเทศเกือบทุกชนิด เช่นการ เขียนโครงการ การบันทึกข้อมูล การเขียนรายงาน

23.การปฏิบัติตามคำแนะนำ(guided practice) เป็นกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ มักใช้กับ รายบุคคลหรือกลุ่มขนาดเล็ก²⁸

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอกิจกรรมการนิเทศ การศึกษาในโรงเรียนที่สามารถเลือกนำไปใช้ในโรงเรียนได้ตามสภาพและเงื่อนไขโดยทั่วไปของ โรงเรียนประถมศึกษา 16 กิจกรรม คือ

1.การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นการนัดหมายบุคลากรในโรงเรียนหรือกลุ่มบุคลากร ที่เกี่ยวข้องมาปรึกษาหารือชี้แจง สั่งการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานร่วมกัน

2.การประชุมนิเทศ เป็นการแนะนำครูใหม่ให้รู้จักหน่วยงาน สถาบัน นโยบาย วัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงาน

3.การให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานก้าวไปถึงจุดหมายปลายทางได้

4.การอบรม เป็นการให้ครูได้เข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาชีพ

5.การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทั้ง ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

6.การสัมมนา เป็นการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจร่วมกัน

7.การระดมความคิด เป็นการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะปัญหาและ ข้อมูลใหม่ๆจากสมาชิกในที่ประชุม

8.การสาธิตการสอน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้ดูได้เห็นการดำเนินการคล้ายสถานการณ์จริง

9.การให้ศึกษาเอกสารทางวิชาการ เป็นการมอบเอกสารให้ผู้รับการนิเทศไปค้นคว้าแล้ว นำความรู้มาถ่ายทอดให้คณะครู

²⁸Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education, 2nd ed.(Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall Inc.,1975) ,14-15.

10. การสนทนาทางวิชาการ เป็นการประชุมครูหรือกลุ่มผู้สนใจในเรื่องราวข่าวสารเรื่องเดียวกัน

11. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน เป็นการที่ผู้นิเทศพบและสังเกตการทำงานของครูในชั้นเรียน

12. การศึกษาดูงาน เป็นการพบบุคลากรของโรงเรียนไปศึกษาค้นคว้าและเพิ่มพูนประสบการณ์ในสถานที่ต่างๆ

13. การสังเกตการสอน เป็นการจัดให้บุคคลหนึ่งที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนมาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอน

14. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการวิจัยร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนหรือปัญหาต่างๆในห้องเรียน

15. การเขียนเอกสารบทความทางวิชาการ เป็นการที่ผู้นิเทศหาวิธีการสนับสนุนให้ครูเขียนหนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติม เอกสารทางวิชาการ และบทความทางวิชาการที่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน

16. การจัดนิทรรศการ เป็นการนำความรู้ ข่าวสาร ผลงานมาจัดแสดงเพื่อนำเสนอเป็นความรู้หรือประชาสัมพันธ์การดำเนินงานแก่บุคคลทั่วไปในรูปแบบต่างๆกัน²⁹

วิธีการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

กลิคแมน กอร์ดอนและรอส กอร์ดอน (Glickman, Gordon and Ross-Gordon) ได้กล่าวถึงวิธีการนิเทศที่ผู้บริหารสามารถนำไปช่วยให้ครูเกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนใน ได้แก่

1. การช่วยเหลือครูโดยตรง (direct assistance to teachers) เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการช่วยเหลือครูโดยตรงกระทำได้หลายวิธี ได้แก่ 1) การนิเทศแบบคลินิก (clinical supervision) ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้ (1) การประชุมปรึกษาก่อนการสังเกตการสอน ขั้นตอนนี้เป็นการสร้างสัมพันธภาพกับครูและมีจุดประสงค์เพื่อกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างครูกับผู้นิเทศ ในการสังเกตการสอน (2) การสังเกตการสอน ขั้นตอนนี้เป็นการเข้าไปสังเกตในชั้นเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูตามที่ได้ตกลงกันไว้ในตอนแรก (3) การวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดวิธีประชุม ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตระหว่างที่ครูกำลังสอนอยู่ โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูที่ผู้นิเทศสังเกตเห็นและบันทึกจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน ขั้นตอนนี้จะมีการวางแผนเพื่อ

²⁹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, หน่วยศึกษานิเทศก์, คู่มือผู้บริหาร โรงเรียน: การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา, 35-36.

ช่วยเหลือครูโดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและแนวคิดเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน (4) การประชุมเกี่ยวกับการนิเทศ ขั้นตอนนี้เป็นการประชุมที่ผู้นิเทศให้ข้อมูลย้อนกลับจากการบันทึกของผู้นิเทศ เพื่ออภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำแผนเพื่อปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป (5) การประชุมวิเคราะห์หลังการนิเทศ เป็นการวิจารณ์ผลที่ได้รับจากขั้นตอนที่ 4 เพื่อทบทวนเรื่องต่างๆ ทั้งการหาจุดเด่นและข้อบกพร่องและหาข้อยุติว่าควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในห้องเรียนของครูอย่างไร

2) การนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (peer coaching) เป็นการทำงานร่วมกันของผู้ร่วมพัฒนาวิชาชีพกลุ่มเล็กๆ ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปหรือมากกว่าเพื่อช่วยกันปรับปรุงตนเองโดยเข้าสังเกตในชั้นเรียนของเพื่อนครูและนำสิ่งที่พบมาหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

3) การช่วยเหลือด้านอื่นๆ (other forms of direct assistance) เช่น (1) การสอนแบบสาธิต (2) การสอนร่วมกัน (3) การช่วยเหลือด้านทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์ (4) การช่วยเหลือในการประเมินผลนักเรียน (5) การแก้ปัญหา

2. การพัฒนาทีม (group development) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ 1) สังเกตพฤติกรรม 2) การเปลี่ยนแปลงแบบภาวะผู้นำในกลุ่ม 3) การจัดการกับสมาชิกที่ทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง 4) การแก้ปัญหาคัดค้าน 5) การเตรียมการประชุม 6) การจัดการเกี่ยวกับกลุ่มขนาดใหญ่

3. การพัฒนาหลักสูตร (curriculum development) การดำเนินการให้มีแผนหลักของการจัดการศึกษามีแนวทางไปสู่การปฏิบัติ จึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเป็นเครื่องชี้นำในการจัดเนื้อหาและประสบการณ์ต่างๆ ให้กับผู้เรียน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้นครูจะต้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรซึ่งจะต้องทราบข้อมูลดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรคืออะไร 2) เนื้อหาของหลักสูตรคืออะไร 3) งานหลักสูตรควรจัดอย่างไร 4) หลักสูตรเขียนในรูปแบบอย่างไร 5) ครูจะมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร

4. การพัฒนาบุคลากร (staff development) เป็นการเสริมความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านวิชาการ ให้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการสอน เช่นมอบหมายให้ครูที่มีประสบการณ์ไปช่วยเหลือครูใหม่เพื่อความสำเร็จในวิชาชีพของตน การประชุมร่วมกันของครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูร่วมกันวางแผนในการผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและปัญหาในการเรียนการสอนและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) เป็นการศึกษาการดำเนินกิจกรรมต่างๆในโรงเรียนและนำผลที่ได้จากกิจกรรมนั้นไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การวิจัยเชิงปฏิบัติการสามารถนำไปช่วยเหลือครูได้โดยตรง³⁰

เกลทฮอร์น (Glatthorn) ได้เสนอแนวทางในการจัดการนิเทศในโรงเรียนไว้ 4 วิธีการคือ

1. การนิเทศแบบคลินิก (clinic supervision) เป็นการนิเทศเน้นกระบวนการปรับปรุงการสอนของครูอย่างเข้มข้น ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระทำอย่างรอบคอบครบทุกขั้นตอนและทำให้ครบวงจรในการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย การประชุมก่อนการสังเกต การสังเกตการสอน วิเคราะห์ข้อมูลหลังสังเกตการสอน ประชุมหลังการวิเคราะห์และการประเมินผล โดยวงจรของการนิเทศจะต้องกระทำซ้ำ ๆ หลายครั้งตลอดปี สำหรับผู้ทำหน้าที่นิเทศจะต้องได้รับการฝึกฝนวิธีการอย่างดี และต้องมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้รับการนิเทศ

2. การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (cooperative professional development) เป็นกระบวนการนิเทศที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพด้วยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนของกันและกัน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงวิชาชีพด้านอื่นๆ ซึ่งครูสามารถเลือกได้หลายวิธีแต่ต้องมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้ 1)ต้องเสนอเป็นโครงการให้ผู้บริหารทราบ 2) การสังเกตการสอนไม่น้อยกว่า 2 ครั้งต่อภาคเรียนและมีการปรึกษาหารือกันหลังการสังเกตการสอนแต่ละครั้ง 3)ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและอภิปราย ต้องรู้กันเฉพาะกลุ่มครูที่ร่วมพัฒนาวิชาชีพเท่านั้น 4)รูปแบบและมาตรฐานการประเมินขึ้นอยู่กับกลุ่มครูนั้น ไม่นำมาเกี่ยวกับการประเมินความดีความชอบของครู

3. การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (self-directed development) เป็นกระบวนการนิเทศอีกวิธีหนึ่งที่ครูทำงานโดยอิสระ เป็นผู้นำทางในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ด้วยการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพการสอนของตนและดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วิธีการในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหารที่ครูต้องการ ครูสามารถเสนอโครงการเพื่อพัฒนาตนเองง่ายโดย 1)ระบุเป้าหมายในการพัฒนาวิชาชีพ 1-2 เป้าหมาย 2)ระบุวิธีการและทรัพยากรที่จะใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 3) กำหนดแนวทางและระยะเวลาในการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการ 4) ระบุความช่วยเหลือที่ต้องการจากผู้บริหาร

³⁰Carl D. Glickman, Stephen P.Gordon and Javita M.Ross-Gordon, Supervision of instruction: A Developmental Approach, 3rd ed. (Boston: Allyn and Bacon,1995),8.

4. การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร (administrative monitoring) เป็นทางเลือกหนึ่งของการนิเทศสำหรับครูที่ไม่ต้องการการนิเทศแบบคลินิกหรือการนิเทศรูปแบบอื่น เป็นการนิเทศที่ผู้บริหารเข้าเยี่ยมเยียนชั้นเรียนในระยะเวลาสั้น ๆ และอย่างไม่เป็นทางการทำใด แต่ต้องมีการวางแผนก่อนเข้าเยี่ยม และการให้คำปรึกษาหลังเข้าเยี่ยมแล้ว ลักษณะสำคัญของการนิเทศวิธีนี้คือ 1) ผู้บริหารและผู้นิเทศปรึกษาร่วมกันให้ชัดเจนทุกเรื่องที่จะดำเนินการร่วมกันก่อนการเข้านิเทศ 2) ควรมีการวางแผนจัดตารางเวลาไว้เป็นสัปดาห์ 3) เป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ 4) ให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากการเข้าเยี่ยมชั้นเรียนแล้ว³¹

สำหรับการนิเทศในโรงเรียนเอกชนเนื่องจากโรงเรียนเอกชนมีหลายระดับหลายประเภทวิชาที่เปิดสอน การนิเทศจะให้เกิดประโยชน์สูงสุดควรดำเนินการบริหารภายในโรงเรียนให้เหมาะสมซึ่งรูปแบบการบริหารงานนิเทศที่เหมาะสมกับโรงเรียนเอกชนที่ทางหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน นำเสนอเป็นรูปแบบที่ได้ศึกษาแล้วว่าเหมาะสมกับโรงเรียนเอกชน ประกอบไปด้วย

1. คณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน (staff) ที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวด หัวหน้าสายวิชา หัวหน้าระดับ ครูใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการนิเทศ มีหน้าที่ 1) กำหนดนโยบายและแผนการนิเทศประจำปี การศึกษาหรือแต่ละภาคการศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบในการพัฒนาการศึกษา 3) ควบคุมดูแลกำกับงานนิเทศให้เป็นไปตามนโยบายและแผนงาน 4) ติดตามประเมินผลการนิเทศ 5) จัดทำรายงานผลการพัฒนา สรุปปัญหา อุปสรรค ตลอดจนเสนอแนะนโยบายและแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ (informing) ได้แก่ 1) ให้ความรู้สาระของการนิเทศ 2) ทักษะของการนิเทศ 3) กิจกรรมการนิเทศ

3. จัดให้มีกลุ่มนิเทศภายในโรงเรียน (group) เป็นกลุ่มหรือคณะที่จะทำหน้าที่นิเทศหรือปฏิบัติงานนิเทศ อาจแบ่งตามสายงานหรือระดับชั้นตามความเหมาะสมของขนาดสถานศึกษาและระดับที่เปิดสอนหรือสายวิชา

4. การวางแผนการนิเทศ (planning) เป็นการเตรียมการก่อนการนิเทศ เช่น 1) สำรวจสภาพปัญหาหรือความต้องการพัฒนา 2) กำหนดวัตถุประสงค์ 3) กำหนดวิธีปฏิบัติงานนิเทศ

³¹Allan A. Glatthorn, Differentiated Supervision (Washington,D.C. :Association for Supervision and Curriculum Development, 1984),135-148.

5. ปฏิบัติการนิเทศ (directing) โดยใช้กิจกรรมต่างๆของการนิเทศที่คาดว่าจะสนองต่อวัตถุประสงค์ของการนิเทศเพื่อแก้ปัญหาหรือความต้องการพัฒนา กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทดลองแล้วเหมาะสมกับโรงเรียนเอกชน ได้แก่ 1) การประชุมปรึกษาหารือ 2) การให้คำปรึกษาหารือ 3) การให้บริการสื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ 4) การจัดนิทรรศการ 5) การจัดทัศนศึกษา 6) การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ 7) การจัดเอกสารเผยแพร่ความรู้ 8) การให้การศึกษเพิ่มเติม 9) การสาธิตการสอน 10) การนิเทศโดยการสังเกตการสอน

6. ประเมินผล (evaluating) เป็นการเลือกใช้วิธีประเมินผลให้เหมาะสมกับการนิเทศ

7. การรายงานผล (reporting) เป็นการรายงานสรุปผลจากการนิเทศแต่ละกิจกรรมเสนอต่อคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพิจารณากำหนดนโยบายและแผนงานเพื่อทำการนิเทศอย่างต่อเนื่อง³²

ภูมิหลังของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค

โรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 7/1 หมู่ 1 ถนนเพชรเกษม แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 3 ไร่ 2 งาน 64 ตารางวา โรงเรียนตั้งอยู่ในย่านชุมชนอยู่ใกล้ตลาดบางแคและห้างสรรพสินค้าหลายแห่ง เปิดสอนครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2514 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 3 ฟังชนบุรี มีนักเรียนโดยประมาณ 2,000 คน

การคมนาคมไปมาสะดวกเพราะอยู่ใกล้ถนนเพชรเกษมซึ่งเป็นสายหลักของประเทศ รถเมล์ผ่านหลายสายไปมาสะดวก

สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานและรับจ้างทั่วไป ค้าขาย รับราชการและประกอบอาชีพอิสระ ภาพรวมสภาพเศรษฐกิจอยู่ในขั้นปานกลาง

³² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน,หน่วยศึกษานิเทศก์, คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนโดยการสังเกตการสอน (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541),16-24.

สภาพชุมชนโดยรอบ เป็นย่านการค้าและอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มีโรงงาน บ้านจัดสรรหนาแน่น ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ศรัทธาและเชื่อถือในโรงเรียน ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนเต็มตามจำนวนที่เปิดรับได้ทุกปี

ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดี ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆจากผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง วัดและสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนเปิดให้บุคคลภายนอกเข้ามาใช้สระว่ายน้ำได้หลังเลิกเรียนและวันหยุดสุดสัปดาห์ และเป็นสถานที่จัดกิจกรรมของชุมชนและหน่วยราชการเสมอ

ปรัชญาของโรงเรียน “ วิชาการเลิศล้ำ คุณธรรมดีเด่น เน้นพลานามัย ก้าวไกลเทคโนโลยี”

จุดเด่นของโรงเรียนคือการให้บริการด้านต่างๆต่อนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนตามนโยบายของผู้บริหารที่ว่า “คุณภาพเหนือมาตรฐาน ปริมาณเหนือราคา การบริการคือหัวใจ”

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค ประกอบด้วยผู้บริหารสูงสุดคือผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน รองลงมาคือผู้จัดการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ประธานฝ่าย 6 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายธุรการการเงินและฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรีชา รสทอง ศึกษาเรื่องสภาพและความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสภาพการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก และความต้องการนิเทศภายในของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน³³

อรณรินทร์ สุนทรสถิตย์ ได้ศึกษาการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสุธีพร จังหวัดนครปฐม ในด้านตัวนักเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางด้านคณิตศาสตร์สูงขึ้น ในส่วนของ

³³ปรีชา รสทอง, “สภาพและความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่”(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,2541),บทคัดย่อ.

ครูผู้สอนพบว่าครูมีพัฒนาการด้านการสอนสูงขึ้นและครูมีความพึงพอใจและเห็นประโยชน์ต่อการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน³⁴

เบญจวรรณ พุกษานันท์ ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการรับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่าครูมีความต้องการรับการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน³⁵

จุฑารัตน์ ทิมนาค ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถภาพด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ พบว่าครูที่ได้รับการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพมีความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศในระดับมาก สามารถนำความรู้มาปรับปรุงพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ในระดับมาก³⁶

สุพิชฌาย์ แสงลี ได้ศึกษาการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากการสอนของครูที่ได้รับการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ 2) นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูที่ได้รับการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ 3) สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูที่ได้รับการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพิ่มขึ้นในระดับสูงทุกด้าน 4) ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์มีความคิดเห็นที่ดีต่อกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ³⁷

³⁴อรณรินทร์ สุนทรสถิตย์, “การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสุธีพร จังหวัดนครปฐม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542), บทคัดย่อ.

³⁵เบญจวรรณ พุกษานันท์, “ความต้องการรับการนิเทศของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), บทคัดย่อ.

³⁶จุฑารัตน์ ทิมนาค, “การพัฒนาสมรรถภาพด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), บทคัดย่อ.

³⁷สุพิชฌาย์ แสงลี, “การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 “ (วิทยานิพนธ์

อรวรรณ เหมือนสุดใจ ได้ศึกษาการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาพบว่าหลังจากที่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนแล้ว ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ครูมีความเห็นว่าการนิเทศการสอนแบบนี้ช่วยให้ครูสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จและช่วยพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของ³⁸

อุทัย ปลีกกล้า ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่าการดำเนินการนิเทศภายในมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการหรือครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ปัญหาในการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการการดำเนินการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก³⁹

เชษฐ ฝิวละอ ได้ศึกษาการนิเทศแบบร่วมมือกันของครูเพื่อพัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 พบว่าครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.53 และครูมีความคิดเห็นที่ดีต่อการนิเทศแบบร่วมมือกัน โดยเห็นว่ามีความเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและต้องการให้มีการนิเทศ

อย่างต่อเนื่อง⁴⁰

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545),บทคัดย่อ.

³⁸อรวรรณ เหมือนสุดใจ, “การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2545),บทคัดย่อ.

³⁹อุทัย ปลีกกล้า, “สภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย” สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย,2545), บทคัดย่อ.

⁴⁰เชษฐ ฝิวละอ, “การนิเทศแบบร่วมมือกันของครูเพื่อพัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546),บทคัดย่อ.

น้ำเย็น เหลืองประเสริฐ ได้ศึกษาการนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานของครูประถมศึกษาพบว่า 1)หลังการนิเทศแบบคลินิกครูมีสมรรถภาพในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเพิ่มขึ้นและมีความคิดเห็นว่าการนิเทศแบบคลินิกสามารถช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานได้ด้วยตนเอง สามารถขยายผลเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิกให้เพื่อนครูได้⁴¹

วิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติระดับปานกลางในทุกด้านคือด้านนโยบายและการวางแผนการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศ และด้านการประสานงาน ความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ความต้องการการดำเนินการนิเทศ ความต้องการด้านการประเมินผลการนิเทศ ความต้องการด้านการประสานงานและความต้องการด้านนโยบายและแผนการนิเทศ⁴²

นิริรัตน์ อุทัยพร ศึกษาเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนหนองแขวงสุวิทย์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การนิเทศแบบคลินิกพบว่าผลที่เกิดขึ้นผู้ร่วมวิจัยมีพฤติกรรมการสอนที่ดีขึ้นสามารถวางแผนการสอน ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆ การจัดการกิจกรรมสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตลอดจนการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทที่ 5 และบทที่ 10 โดยเฉลี่ยทั้งชั้นสูงกว่าร้อยละ 70⁴³

⁴¹น้ำเย็น เหลืองประเสริฐ, “การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานของครูประถมศึกษา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546),บทคัดย่อ.

⁴²วิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ, “ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546),บทคัดย่อ.

⁴³นิริรัตน์ อุทัยพร, “การพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การนิเทศแบบคลินิก” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546),บทคัดย่อ.

สุชาติ เจ๊กนิกร ศึกษาเรื่องการนิเทศแบบคลินิกเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนน้ำพอง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ไปในทางที่ดีขึ้น มีการเตรียมการสอนโดยเขียนแผนการสอน ใช้สื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีการใช้คำถามและการใช้ช่วงเวลาในการตอบคำถามได้ดี มีการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนทำให้บรรยากาศในการเรียนดีขึ้น ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ครูผู้รับการนิเทศได้พัฒนาคุณภาพการสอนตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาส่งผลดีต่อคุณภาพการเรียนของผู้เรียนและครูมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการศึกษา⁴⁴

ศักดิ์ชัย บ่อคำ ศึกษาเรื่องกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานของของครูประถมศึกษา พบว่า 1) หลังการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพแล้วครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานโดยมีคะแนนการพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก มีความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริง มีความสามารถในการเขียนรายงานผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากและมีความคิดว่าการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพช่วยให้ครูสามารถพัฒนาตนเองและทีมงาน ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน มีความรับผิดชอบและมีศักยภาพมากขึ้นและช่วยให้โรงเรียนมีศักยภาพในการทำงานสูง 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนภาษาไทยอยู่ในระดับดีมาก⁴⁵

⁴⁴สุชาติ เจ๊กนิกร, “การนิเทศแบบคลินิกเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546), บทคัดย่อ.

⁴⁵ศักดิ์ชัย บ่อคำ, “กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานของของครูประถมศึกษา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2547), บทคัดย่อ.

งานวิจัยในต่างประเทศ

นิสคา (Niska) ศึกษาเรื่องการทดสอบและการฝึกตามรูปแบบการพัฒนาพิเศษโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ผลการศึกษาพบว่า ด้านตัวผู้บริหารควรเพิ่มพูนทักษะด้านความรู้ทางการนิเทศให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการรับรู้และการนิเทศแบบร่วมมือกัน นอกจากนี้ผู้บริหารควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการนิเทศแบบร่วมมือกันเพื่อพัฒนางานนิเทศภายในโรงเรียน⁴⁶

ริกซ์ (Rick) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาและฝึกความเชี่ยวชาญสำหรับครูในโรงเรียนเอกชน ผลการศึกษาพบว่าความรู้ในการนิเทศเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนางานนิเทศโดยประกอบด้วยการนิเทศการศึกษา การให้คำปรึกษาทางการนิเทศและการส่งเสริมเจตคติในการปฏิบัติงานนิเทศ⁴⁷

สรุป

การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหารและครู ซึ่งโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคได้ให้ความสำคัญในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยนำแนวคิดของเกลทเทอร์น 4 แบบ คือ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง และการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร มาเป็นแนวทางในการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือครูให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขวัญและกำลังใจดี พร้อมจะทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปสู่การพัฒนางานด้านการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามจุดหมายของหลักสูตรและโรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาตามเป้าหมายและปรัชญาของโรงเรียน

⁴⁶John M. Niska , “Examination of a Cooperative Learning Supervision Training and Development Mode,” Dissertation Abstracts International 52 (May 1992) :3789-A.

⁴⁷Rick,Beryl Louse, “Professional Development and Burnout for Social Workers in Private Practice,” Dissertation Abstracts MAI 34 (February 1996) :164.

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 2) เพื่อทราบการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 3) เพื่อทราบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามระดับชั้น และ 4) เพื่อทราบแนวทางในการพัฒนางานนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้บริหารและครูทุกคนในโรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

เป็นการจัดเตรียมโครงการโดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา สถิติ ข้อมูลวรรณกรรม และปัญหาและงานวิจัยต่างๆ ขอคำแนะนำและความเห็นชอบในการจัดทำโครงการวิจัยจากคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ แล้วเสนอโครงการวิจัยต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติโครงการจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัย

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและปรับปรุงเครื่องมือโดยปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมและนำเครื่องมือ ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาแล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

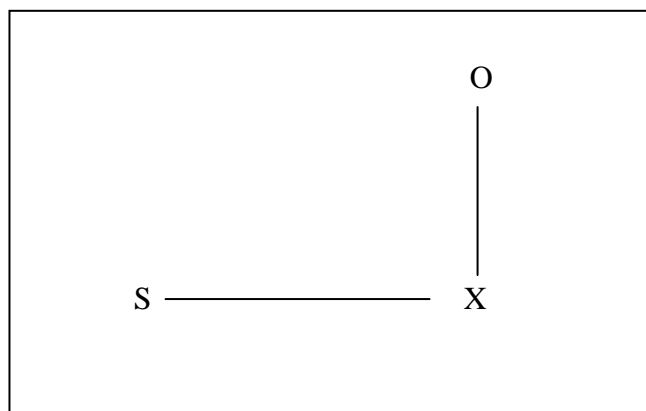
เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่อาจารย์ผู้ควบคุมเสนอแนะ เสนอขอสอบสารนิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขตามคำเสนอแนะของคณะกรรมการ จัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยกลุ่มเดียวศึกษาสถานการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

S	หมายถึง	ประชากรที่ศึกษา
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และประธานฝ่าย 6 ฝ่าย รวม 10 คน และกลุ่มครูจำนวน 84 คน รวมทั้งสิ้น 94 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 2 ประชากรโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค

กลุ่ม	ตำแหน่ง	จำนวน(คน)
ผู้บริหาร	1.ผู้จัดการ	1
	2.ผู้ช่วยผู้จัดการ	1
	3.ครูใหญ่	1
	4.ผู้ช่วยครูใหญ่	1
	5.ประธานฝ่าย	6
ครู	6.ครูระดับอนุบาล	18
	7.ครูระดับประถมศึกษา	31
	8.ครูระดับมัธยมศึกษา	35
รวมทั้งสิ้น		94

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในของเกลทฮอร์น (Glatthorn) ประกอบด้วย

การนิเทศแบบคลินิก (clinical supervision) หมายถึงวิธีการปรับปรุงการสอนแบบเข้มชั้น ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระทำอย่างรอบคอบทุกขั้นตอน โดยผู้นิเทศให้คำปรึกษาแก่ครู เพื่อมุ่งวางแผนการสอน มีการสังเกตการสอน การวิเคราะห์ข้อมูล การให้ข้อมูล

ย้อนกลับซึ่งกันและกัน การประชุมประเมินผลการนิเทศ วงจรการนิเทศแบบคลินิกจะต้องกระทำหลายครั้งตลอดปีและผู้นิเทศควรเน้นการฝึกเทคนิคการนิเทศแบบนี้โดยเฉพาะ

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (cooperative professional development) หมายถึงการนิเทศที่ไม่เป็นทางการของกลุ่มครูที่มีความสนใจร่วมกันในการพัฒนาวิชาชีพ เป็นกระบวนการนิเทศที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำงานร่วมกันด้วยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนของกันและกัน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงวิชาชีพด้านอื่นๆ

การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (self-directed development) หมายถึงการนิเทศที่ครูทำงานด้วยตนเอง โดยการวางแผนพัฒนาวิชาชีพของตนและดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย วิธีการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหาร เป็นกระบวนการที่ครูทำงานโดยอิสระ เป็นผู้นำทางในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองและมีโอกาสในการเลือกรับการนิเทศตามแบบพัฒนาตนเอง เป็นการพัฒนาวิชาชีพทางการสอนซึ่งทำให้มีความเข้าใจในตนเองพร้อมสามารถชี้นำตนเองได้มากขึ้น

การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร (administrative monitoring) หมายถึงวิธีการนิเทศที่ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนตรวจเยี่ยมโดยทั่วไป และตรวจเยี่ยมเพื่อสังเกตการสอนของครูในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ อย่างไม่เป็นทางการและไม่บอกล่วงหน้า มีการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที และการให้คำปรึกษาหลังเข้าเยี่ยมแล้ว¹

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการนิเทศทั้ง 4 แบบ ของเกลทฮอร์น (Glatthorn) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (check list) ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงานสถานภาพของผู้ตอบการเข้ารับการฝึกอบรมระดับชั้นที่สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในตามแนวคิดของเกลทฮอร์น (Glatthorn) พัฒนามาจากแบบสอบถามของรุ่งเรือง ชุมพาลี²และจินต์สุรางค์ ชมพูนุทจินดา³ เป็น

¹Allan A Glatthorn, Differentiated Supervision (Washington,D.C. :Association for Supervision and Curriculum Development,1984),135-145.

แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของไลเคอร์ท (Likert's rating scale) ประกอบด้วยข้อกระทงคำถาม 39 ข้อดังนี้

1. การนิเทศแบบคลินิก	จากข้อ	1	-	12
2. การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	จากข้อ	13	-	21
3. การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	จากข้อ	22	-	30
4. การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	จากข้อ	31	-	39

โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

²รุ่งเรือง ชุมพาลี , “การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2535),1-2.

³ จินต์สุภางค์ ชมพูนุทจินดา, “การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2535),1-2.

การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามจุดประสงค์ของการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ กำหนดกรอบความคิดและหลักการที่ใช้โดยกำหนดหัวข้อ โครงสร้างหลักรายละเอียดของแบบสอบถามให้ครอบคลุมในรายละเอียดที่ต้องการศึกษาตามจุดมุ่งหมาย

2. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาและเนื้อหาให้สอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองหาค่าความเชื่อมั่น โดยทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอำนวยการศิลป์ธนบุรี จำนวน 30 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)⁴ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคในการขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูในโรงเรียน
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามมอบให้ผู้ช่วยครูใหญ่ ฝ่ายวิชาการนำไปแจกจ่ายให้ผู้บริหารและครูทั้งหมดในโรงเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามหลังจากนั้นผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืน

⁴ Lee J.Cronbach, Essentials of Psychological Testing, 3rd ed. (New York: Harper & Row Publisher),161.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 94 ชุด ที่ส่งให้ผู้บริหารและครูในโรงเรียนทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลรหัส ตรวจสอบแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยวิเคราะห์แต่ละส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลใช้ค่าความถี่(f)และค่าร้อยละ (%)
2. วิเคราะห์ระดับการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการ ของครูจำแนกตามระดับชั้นโดยใช้ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best)⁵ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่าการนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่าการนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่าการนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่าการนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่าการนิเทศที่ปฏิบัติจริงหรือที่ต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์แนวทางการนิเทศภายใน โรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค โดยใช้การวิเคราะห์

เนื้อหา (content analysis)

⁵John W.Best, Research in Education (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall inc., 1976), 190.

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่มีการปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 2) การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 3) ความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 4) แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งสร้างตามแนวคิดของเกลทฮอร์น (Glatthorn) ประชากรคือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูจำนวน 94 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์ บางแคเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถาม กลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคจำนวน 94 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการนิเทศภายในที่มีการปฏิบัติจริงจำแนกตามความคิดเห็นของครู ตามระดับชั้น

ตอนที่ 3 ระดับความต้องการรับการนิเทศของครูจำแนกตามระดับชั้น

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตาม ความต้องการของครู

ตอนที่ 5 แนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 94 คน โดยใช้ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละ (%) เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครูอนุบาล		ครูประถม		ครูมัธยม		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ										
1.ชาย	3	30.00	0	0	3	9.70	9	25.72	15	15.96
2.หญิง	7	70.00	18	100	28	90.30	26	74.28	79	84.04
รวม	10	100.00	18	100	31	100.00	35	100.00	94	100.00
2.อายุ										
1.ไม่เกิน 30 ปี	0	0	8	44.44	8	25.80	15	42.85	31	32.98
2.31-45 ปี	6	60.00	9	50.00	14	45.20	9	25.72	38	40.42
3.45 ปีขึ้นไป	4	40.00	1	5.56	9	29.00	11	31.43	25	26.60
รวม	10	100.00	18	100.00	31	100.00	35	100.00	94	100.00
3.วุฒิการศึกษา										
1.ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0	8	44.44	6	19.40	1	2.85	15	15.96
2.ปริญญาตรี	9	90.00	10	55.56	25	80.60	32	91.43	76	80.85
3.สูงกว่าปริญญาตรี	1	10.00	0	0	0	0	2	5.72	3	3.19
รวม	10	100.00	18	100.00	31	100.00	35	100.00	94	100.00
4.ประสบการณ์ ทำงาน										
1.ไม่เกิน 10 ปี	0	0	12	66.67	13	41.90	23	65.72	48	51.06
2.11-20 ปี	3	30.00	5	27.77	8	25.80	5	14.28	21	22.34
3.20 ปีขึ้นไป	7	70.00	1	5.56	10	32.30	7	20.00	25	26.60
รวม	10	100.00	18	100.00	31	100.00	35	100.00	94	100.00
5.ประสบการณ์ใน การนิเทศ										
1.ผู้นิเทศ	10	100	2	11.11	12	38.70	16	45.72	40	42.55
2.ผู้รับการนิเทศ	0	0	16	88.89	19	61.30	19	54.28	54	57.45
รวม	10	100.00	18	100.00	31	100.00	35	100.00	94	100.00
6.เคยรับอบรม เกี่ยวกับการนิเทศ										
1.เคย	7	70.00	6	33.33	6	19.40	18	51.43	37	39.36
2.ไม่เคย	3	30.00	12	66.67	25	80.60	17	48.57	57	60.64
รวม	10	100.00	18	100.00	31	100.00	35	100.00	94	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	ครูอนุบาล		ครูประถม		ครูมัธยม		ผู้บริหาร		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7.การปฏิบัติงาน										
1.สอนระดับอนุบาล	18	100.0							18	19.15
2.สอนระดับประถมศึกษา			31	100.00					31	32.97
3.สอนระดับมัธยมศึกษา					35	100.00			35	37.23
4.เป็นผู้บริหาร							10	100.00	10	10.65
รวม	18	100.00	31	100.00	35	100.00	10	100.00	94	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าในการวิจัยครั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถาม 94 คน เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.96 เพศหญิงจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 84.04 มีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.98 อายุระหว่าง 31-45 ปี มากที่สุดจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 40.43 อายุ 45 ปีขึ้นไปจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.96 ปริญญาตรีมากที่สุด 76 คน คิดเป็นร้อยละ 80.85 สูงกว่าปริญญาตรี 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.19 ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 10 ปีมากที่สุดจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06 ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.34 อายุงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 เคยมีประสบการณ์ในการนิเทศโดยเป็นผู้นิเทศจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 42.55 เป็นผู้รับการนิเทศจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 57.45 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนิเทศในรอบปีที่ผ่านมา 57 คน คิดเป็นร้อยละ 60.64 ไม่เคยรับการอบรม 37 คน คิดเป็นร้อยละ 39.36 การปฏิบัติงานเป็น ครูสอนระดับอนุบาลจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15 สอนระดับประถมศึกษาจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 32.97 สอนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 37.23 เป็นผู้บริหารจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.65

ตอนที่ 2 ระดับการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนก
ความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงตามแนวคิดของเกลทเทอร์สัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ของ เบสท์ จะเห็นว่าการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงในทุกแบบอยู่ในระดับปานกลาง ดังผลปรากฏใน ตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายใน โรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับ ชั้นโดยภาพรวม

การนิเทศ	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม			รวม		
	μ	σ	ระดับปฏิบัติ	μ	σ	ระดับปฏิบัติ	μ	σ	ระดับปฏิบัติ	μ	σ	ระดับปฏิบัติ
1.แบบคลินิก	3.25	0.72	ปานกลาง	3.16	0.98	ปานกลาง	3.58	0.87	มาก	3.33	0.54	ปานกลาง
2.แบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	3.45	0.91	ปานกลาง	2.92	0.83	ปานกลาง	3.35	0.82	ปานกลาง	3.24	0.52	ปานกลาง
3.แบบพัฒนาตนเอง	2.99	0.94	ปานกลาง	2.83	0.75	ปานกลาง	3.39	0.85	ปานกลาง	3.07	0.53	ปานกลาง
4.แบบควบคุมเชิงบริหาร	3.15	0.86	ปานกลาง	3.10	0.92	ปานกลาง	3.49	0.88	ปานกลาง	3.23	0.56	ปานกลาง
รวม	3.21	0.54	ปานกลาง	3.01	0.53	ปานกลาง	3.45	0.56	ปานกลาง	3.21	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่าการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\mu=3.21, \sigma=0.52$) เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นเป็นดังนี้ 1) ครูระดับอนุบาลมีความเห็นว่าการนิเทศภายในโรงเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.21, \sigma=0.54$) แต่ถ้าพิจารณาในแต่ละแบบ จะเห็นว่าทุกแบบมีการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ($\mu=3.45, \sigma=0.91$) การนิเทศแบบคลินิก ($\mu=3.25, \sigma=0.72$) การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร($\mu=3.15, \sigma=0.86$) และการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง ($\mu=2.99, \sigma=0.94$) 2) ครูระดับประถมศึกษาที่มีความเห็นว่าการนิเทศภายในโรงเรียนใน

ภาพรวมมีการปฏิบัติกรณิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.01$, $\sigma = 0.53$) แต่ถ้าพิจารณาในแต่ละแบบจะเห็นว่าทุกแบบมีการปฏิบัติกรณิเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การนิเทศแบบคลินิก ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.98$) การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร ($\mu = 3.10$, $\sigma = 0.92$) การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 2.92$, $\sigma = 0.83$) และการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง ($\mu = 2.83$, $\sigma = 0.75$) 3) ครูระดับมัธยมศึกษาเห็นว่ากรณิเทศภายในโรงเรียนในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.45$, $\sigma = 0.56$) พิจารณาในแต่ละแบบจะเห็นว่า การนิเทศแบบคลินิกอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.87$) ส่วนกรณิเทศอีก 3 แบบจะมีการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ แบบควบคุมเชิงบริหาร ($\mu = 3.49$, $\sigma = 0.88$) การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง ($\mu = 3.39$, $\sigma = 0.85$) และการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 3.35$, $\sigma = 0.82$)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของข้อย่อยในแต่ละแบบของกรณิเทศจะเห็นว่าค่าเฉลี่ย (μ) อยู่ตั้งแต่ 2.19 ถึง 3.84 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) อยู่ระหว่าง 0.52 ถึง 1.17 ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-8

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของกรณิเทศภายในแบบคลินิกที่ปฏิบัติเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นจริงเป็นรายชื่อ

กรณิเทศแบบคลินิก	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1.ครูและผู้นิเทศร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหารรับทราบ	3.28	0.57	ปานกลาง	2.71	1.01	ปานกลาง	3.32	0.98	ปานกลาง
2.ครูและผู้นิเทศที่จะร่วมโครงการควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	3.39	0.78	ปานกลาง	3.45	0.89	ปานกลาง	3.74	0.86	มาก
3.มีการสังเกตการสอนในชั้นเรียนที่เน้นพฤติกรรมของนักเรียนและครู	3.33	0.69	ปานกลาง	3.58	0.67	มาก	3.65	0.71	มาก
4. มีการกำหนดข้อตกลงก่อนการสังเกตการสอน เช่น ตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนร่วมกัน กำหนดเวลาในการสังเกต การเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการสังเกต	3.28	0.57	ปานกลาง	3.23	0.99	ปานกลาง	3.84	0.73	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การนิเทศแบบคลินิก	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
5.ให้ผู้นิเทศสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน	3.39	0.78	ปานกลาง	3.65	0.98	มาก	3.84	0.73	มาก
6.ผู้นิเทศบันทึกการสังเกต โดยใช้เครื่องมือที่ได้กำหนดไว้	3.39	0.70	ปานกลาง	3.06	0.89	ปานกลาง	3.58	0.92	มาก
7.ผู้นิเทศวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต	3.28	0.67	ปานกลาง	3.19	0.87	ปานกลาง	3.71	0.78	มาก
8.มีการประชุมและให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน	3.11	0.68	ปานกลาง	3.13	0.99	ปานกลาง	3.48	0.93	ปานกลาง
9.ครูและผู้นิเทศมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะและแสวงหาแนวทางที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.11	0.76	ปานกลาง	3.19	1.05	ปานกลาง	3.65	0.88	มาก
10.ผู้นิเทศเป็นผู้ช่วยเหลือโดยให้คำปรึกษา แนะนำ ทั้งด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความวิตกกังวลบางอย่างของครู	3.28	0.83	ปานกลาง	2.94	1.09	ปานกลาง	3.61	0.95	มาก
11.มีการประชุมประเมินผลในการสังเกตแต่ละครั้ง	3.06	0.87	ปานกลาง	2.81	1.17	ปานกลาง	3.16	0.97	ปานกลาง
12.สรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้พิจารณาความดีความชอบ	3.06	0.73	ปานกลาง	3.03	1.11	ปานกลาง	3.42	0.96	ปานกลาง
รวมการนิเทศแบบคลินิก	3.25	0.72	ปานกลาง	3.16	0.98	ปานกลาง	3.58	0.87	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับการนิเทศแบบคลินิกในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความเห็นว่าการนิเทศแบบคลินิกในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงทั้งโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.71-3.84 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.57-0.87 ซึ่งข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดมี 3 ข้อดังนี้ ครูและผู้นิเทศที่จะร่วมโครงการควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ($\mu = 3.39, \sigma = 0.78$) ให้ผู้นิเทศสังเกตการสอนของ

ครูในชั้นเรียน($\mu = 3.39$, $\sigma = 0.78$) และให้ผู้นิเทศบันทึกการสังเกตโดยใช้เครื่องมือที่ได้กำหนดไว้คือ($\mu = 3.39$, $\sigma = 0.70$) และข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดมี 2 ข้อดังนี้ มีการประชุมประเมินผลในการสังเกตแต่ละครั้ง($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.87$) และการสรุปรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการที่ผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้พิจารณาความดีความชอบ($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.73$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความเห็นว่าการนิเทศแบบคลินิกในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.71-3.65 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.67-1.17 ซึ่งข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือให้ผู้นิเทศสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน ($\mu = 3.65$, $\sigma = 0.98$) และข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือครูและผู้นิเทศร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหารรับทราบ($\mu = 2.71$, $\sigma = 1.01$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความเห็นว่าการนิเทศแบบคลินิกในภาพรวมที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยจะเห็นว่าอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดมี 2 ข้อคือ มีการกำหนดข้อตกลงก่อนการสังเกตการสอน เช่นตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนร่วมกัน กำหนดเวลาในการสังเกต การเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการสังเกต เรียน ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.73$) และให้ผู้นิเทศสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.73$) ข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือมีการประชุมประเมินผลในการสังเกตแต่ละครั้ง ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.97$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายในแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายชื่อ

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
13.ครู 2 – 3 คนที่สนในจะพัฒนาวิชาชีพ ร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร	2.94	0.87	ปานกลาง	2.68	0.75	ปานกลาง	3.03	0.71	ปานกลาง
14.กลุ่มครูที่ร่วมโครงการควรเป็นเพื่อนสนิทอาจจะสอนในระดับชั้นเดียวกัน หรือต่างระดับชั้นก็ได้	3.06	0.73	ปานกลาง	2.94	0.68	ปานกลาง	3.35	0.88	ปานกลาง
15.มีการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การสังเกต และ/หรือ การสร้างสื่อการสอน	3.28	0.89	ปานกลาง	3.39	0.76	ปานกลาง	3.55	0.68	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
16.การสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน และมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตทุกครั้ง	3.39	0.85	ปานกลาง	3.23	0.72	ปานกลาง	3.58	0.67	มาก
17.มีการจัดการปฏิบัติงานของครูที่จะจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอน	2.89	0.68	ปานกลาง	3.42	0.81	ปานกลาง	3.13	0.85	ปานกลาง
18.มีการจัดเวลาว่างสำหรับใช้ในการประชุมร่วมกันอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์	3.28	0.96	ปานกลาง	2.19	1.08	น้อย	3.16	0.86	ปานกลาง
19.มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครู เช่น การฝึกอบรมทักษะที่กลุ่มครูต้องการ และ/หรือการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	2.89	0.83	ปานกลาง	2.71	1.01	ปานกลาง	3.48	1.00	ปานกลาง
20.กลุ่มครูมีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้งร่วมกัน	2.89	0.90	ปานกลาง	3.00	0.86	ปานกลาง	3.26	0.86	ปานกลาง
21.มีการสรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการต่อผู้บริหาร โดยผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.22	0.73	ปานกลาง	2.77	0.80	ปานกลาง	3.58	0.92	มาก
รวมการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	3.45	0.91	ปานกลาง	2.92	0.83	ปานกลาง	3.35	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่าการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพที่ปฏิบัติจริงจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความเห็นว่าการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.89-3.39 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.68-0.96 ซึ่งข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือการสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียนและมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตทุกครั้ง

($\mu = 3.39, \sigma = 0.85$) และข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดมี 3 ข้อดังนี้ มีการจัดตารางปฏิบัติงานของครูที่จะจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอน ($\mu = 2.89, \sigma = 0.68$) มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูเช่น การฝึกอบรมทักษะที่กลุ่มครูต้องการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ($\mu = 2.89, \sigma = 0.83$) และกลุ่มครูมีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้งร่วมกัน ($\mu = 2.89, \sigma = 0.90$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความเห็นว่ากรณีพิเศษแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพในโรงเรียนภาษา นุสรณ์บางแค ที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.92, \sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยอยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อและอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ สำหรับข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ มีการจัดตารางปฏิบัติงานของครูที่จะจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอน ($\mu = 3.42, \sigma = 0.81$) และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ มีการจัดเวลาว่างสำหรับการประชุมร่วมกัน อย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ($\mu = 2.19, \sigma = 1.08$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความเห็นว่ากรณีพิเศษแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพที่ปฏิบัติจริงใน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35, \sigma = 0.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยจะเห็นว่าอยู่ใน ระดับมาก 3 ข้อ และ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดมี 2 ข้อคือ การสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียนและมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตทุกครั้ง กัน ($\mu = 3.58, \sigma = 0.67$) มีการสรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการต่อผู้บริหาร โดย ผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ ($\mu = 3.58, \sigma = 0.92$) ส่วนข้อที่ ปฏิบัติน้อยที่สุดคือครู 2-3 คนที่สนใจจะพัฒนาวิชาชีพร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.03, \sigma = 0.71$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายใน แบบพัฒนาตนเองที่ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายข้อ

การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
22.เป็นวิธีการนิเทศที่ครูทำงานเพื่อพัฒนาตนเองโดยอิสระด้วยการเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร	3.11	0.83	ปานกลาง	3.19	0.82	ปานกลาง	3.65	0.79	มาก
23.โครงการประกอบด้วยเป้าหมายวิธีการในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการและวิธีการในการประเมินผล	2.83	0.86	ปานกลาง	3.00	0.52	ปานกลาง	3.42	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
24.ครูกำหนดกิจกรรมที่จะใช้ในวิธีการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การอ่าน การอภิปราย การอบรม การเขียน เขียนโรงเรียนอื่น การบันทึกเทป หรือวิดีโอเทปการสอนของตนเอง การให้นักเรียนประเมินผลการสอนของตนเอง เป็นต้น	2.94	0.87	ปานกลาง	2.74	0.73	ปานกลาง	3.32	0.94	ปานกลาง
25.ครูนำโครงการปรึกษาผู้บริหารเพื่อขอสนับสนุนเรื่องทรัพยากร และให้มีความเข้าใจในโครงการตรงกัน	2.78	1.06	ปานกลาง	2.84	0.64	ปานกลาง	3.23	0.80	ปานกลาง
26.ผู้บริหารเป็นผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรที่ครูต้องการ และร่วมประเมินผล	2.83	1.04	ปานกลาง	2.74	0.82	ปานกลาง	3.06	0.81	ปานกลาง
27.ครูต้องรายงานความก้าวหน้า และ/หรือปัญหาในการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารเป็นระยะๆ	3.00	0.97	ปานกลาง	2.94	0.73	ปานกลาง	3.48	0.89	ปานกลาง
28.การปรึกษาหารือกับผู้บริหารเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับกรณีพิเศษ	3.11	0.90	ปานกลาง	2.68	0.83	ปานกลาง	3.48	0.77	ปานกลาง
29.เมื่อสิ้นสุดโครงการ ครูและผู้บริหารจะปรึกษาและสรุปผลถึงระดับของความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ครูปฏิบัติไปแล้ว	3.00	0.97	ปานกลาง	2.65	0.71	ปานกลาง	3.39	0.88	ปานกลาง
30.ผู้บริหารต้องพยายามช่วยให้ครูเห็นความสำคัญของประสบการณ์ที่ได้รับจากโครงการมากกว่าความสำเร็จจากผลของการปฏิบัติงานและไม่ต้องนำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.33	1.08	ปานกลาง	2.94	1.03	ปานกลาง	3.65	0.95	มาก
รวมการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	2.99	0.94	ปานกลาง	2.83	0.75	ปานกลาง	3.39	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคแบบพัฒนาตนเองที่ปฏิบัติจริงเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น เป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความเห็นว่าการนิเทศแบบพัฒนาตนเองในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.78-3.33 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.83-1.08 ซึ่งข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือผู้บริหารต้องพยายามช่วยให้ครูเห็นความสำคัญของประสบการณ์ที่ได้รับมากกว่าความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานและต้องไม่นำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ ($\mu = 3.33, \sigma = 1.08$) ส่วนข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ครูนำโครงการปรึกษาผู้บริหารเพื่อขอสนับสนุนเรื่องทรัพยากรและให้มีความเข้าใจตรงกัน ($\mu = 2.78, \sigma = 1.06$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความเห็นว่าการนิเทศแบบพัฒนาตนเองในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมและรายข้อย่อยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.83, \sigma = 0.75$) สำหรับข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ ครูทำงานเพื่อพัฒนาตนเองโดยอิสระด้วยการเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.19, \sigma = 0.82$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ เมื่อสิ้นสุดโครงการครูและผู้บริหารจะปรึกษาและสรุปผลถึงระดับของความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ครูปฏิบัติไปแล้ว ($\mu = 2.65, \sigma = 0.71$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความเห็นว่าการนิเทศแบบพัฒนาตนเองในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.39, \sigma = 0.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยจะเห็นว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด 2 ข้อคือ ครูทำงานเพื่อพัฒนาตนเองโดยอิสระด้วยการเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.65, \sigma = 0.79$) และผู้บริหารต้องพยายามช่วยให้ครูเห็นความสำคัญของประสบการณ์ที่ได้รับมากกว่าความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานและต้องไม่นำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ ($\mu = 3.65, \sigma = 0.95$) และข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือผู้บริหารเป็นผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรที่ครูต้องการและร่วมประเมินผล ($\mu = 3.06, \sigma = 0.81$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายในแบบควบคุมเชิงบริหารที่ปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายชื่อ

การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
31.เป็นวิธีการนิเทศที่ผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ โดยตรวจเยี่ยมทั่วไป และเยี่ยมเขียนชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการในระยะเวลาสั้น ๆ	2.94	0.80	ปานกลาง	3.29	1.04	ปานกลาง	3.48	0.93	ปานกลาง
32.ครูและผู้บริหารอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้ชัดเจนในประเด็นสำคัญของวิธีการนิเทศ	3.17	0.86	ปานกลาง	3.00	0.93	ปานกลาง	3.32	0.79	ปานกลาง
33.ประเด็นที่ต้องการนำมาอภิปรายคือ ผู้นิเทศ วิธีการเข้าเยี่ยม การบันทึก การสังเกต ระบบการเก็บข้อมูล และ ผลการประเมินการนิเทศ	3.0	0.77	ปานกลาง	3.06	0.81	ปานกลาง	3.48	0.85	ปานกลาง
34.ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนเพื่อจัดทำตารางการเยี่ยมเขียนอย่างเป็นระบบ และไม่ควรรีบให้ครูทราบล่วงหน้า	3.06	0.54	ปานกลาง	2.87	0.92	ปานกลาง	3.39	1.02	ปานกลาง
35.การเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนอาจเป็นการสังเกตทั่วไปหรือสังเกตเฉพาะจุดที่ต้องการเน้นก็ได้	3.11	0.83	ปานกลาง	3.29	1.01	ปานกลาง	3.39	0.84	ปานกลาง
36.ผู้บริหารเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูด้วยตนเองหลังการเสร็จสิ้นการสังเกต และเปิดโอกาสให้ครูปรึกษาหารือได้ หลังการเข้าเยี่ยม	3.22	0.88	ปานกลาง	3.16	0.93	ปานกลาง	3.55	0.99	มาก
37.บันทึกการสังเกตต้องมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อครูต้องการ	3.39	1.09	ปานกลาง	3.19	0.83	ปานกลาง	3.77	0.84	มาก
38.ผู้บริหารใช้ผลการสังเกตการสอนเมื่อพัฒนาการสอนของครูเท่านั้น โดยไม่นำผลมาเพื่อพิจารณาความดีความชอบของครู	3.28	1.07	ปานกลาง	2.94	0.89	ปานกลาง	3.55	0.81	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
39.ผู้บริหารใช้ผลจากการนิเทศในงานบริหารของตนเอง เพื่อปรับปรุงโปรแกรมการเรียนและบรรยากาศโรงเรียน	3.22	0.88	ปานกลาง	3.13	0.92	ปานกลาง	3.45	0.85	ปานกลาง
รวมการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	3.15	0.86	ปานกลาง	3.10	0.92	ปานกลาง	3.49	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคแบบควบคุมเชิงบริหารที่ปฏิบัติจริงเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามระดับชั้น เป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความเห็นว่าการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่

2.94-3.39 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54-1.09 สำหรับข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ บันทึกการสังเกตต้องมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อครูต้องการ ($\mu = 3.39, \sigma = 1.09$) และข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารตรวจเยี่ยมทั่วไปและเยี่ยมเขียนชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการในระยะเวลาสั้นๆ ($\mu = 2.94, \sigma = 0.80$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความเห็นว่าการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.87-3.29 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.81-1.04 ข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือผู้บริหารตรวจเยี่ยมทั่วไปและเยี่ยมเขียนชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการในระยะเวลาสั้นๆ ($\mu = 3.29, \sigma = 1.04$) และการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อการสังเกตการสอนอาจเป็นการสังเกตทั่วไปหรือสังเกตเฉพาะจุดที่ต้องการเน้นก็ได้ ($\mu = 3.29, \sigma = 1.01$) สำหรับข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือผู้บริหารเป็นผู้วางแผนเพื่อจัดตารางการเยี่ยมเขียนอย่างเป็นระบบและไม่ควรให้ครูทราบล่วงหน้า ($\mu = 2.87, \sigma = 0.92$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความเห็นว่าการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารที่ปฏิบัติจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49, \sigma = 0.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยมีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ข้อ ในระดับปานกลาง 6 ข้อ สำหรับข้อที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ บันทึกการสังเกตมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อครูต้องการ ($\mu = 3.77, \sigma = 0.84$) และข้อที่

ปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ครูและผู้บริหารอภิปรายร่วมกันเพื่อให้ชัดเจนในประเด็นสำคัญของวิธีการ
นิเทศ ($\mu = 3.32$, $\sigma = 0.79$)

ตอนที่ 3 ระดับการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครู เมื่อจำแนกความคิดเห็นตามระดับชั้นในภาพรวม

การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความต้องการของครู จะพบว่าทุก
แบบอยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังในตารางที่ 9-13

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายในตาม
ความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น โดยภาพรวม

การนิเทศ	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม			รวม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1.แบบคลินิก	3.50	0.93	มาก	3.62	0.98	มาก	3.73	0.90	มาก	3.61	0.54	มาก
2.แบบร่วมพัฒนา วิชาชีพ	3.56	0.87	มาก	3.50	0.83	มาก	3.54	1.0	มาก	3.53	0.52	มาก
3.แบบพัฒนา ตนเอง	3.54	0.91	มาก	3.51	0.75	มาก	3.57	0.90	มาก	3.54	0.53	มาก
4.แบบควบคุมเชิง บริหาร	3.49	0.97	ปาน กลาง	3.46	0.92	ปาน กลาง	3.77	0.98	มาก	3.57	0.56	มาก
รวม	3.52	0.68	มาก	3.52	0.53	มาก	3.65	0.71	มาก	3.56	0.52	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคตามความ
ต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56$
, $\sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณาความต้องการรับการนิเทศของครูตามระดับชั้นเป็นดังนี้ 1)ครูระดับ
อนุบาลมีความต้องการรับการนิเทศในระดับมาก 3 แบบเรียงตามลำดับดังนี้ การนิเทศแบบร่วม
พัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.87$) แบบพัฒนาตนเอง ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.91$) และแบบคลินิก
($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.93$) สำหรับแบบควบคุมเชิงบริหารมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
($\mu = 3.49$, $\sigma = 0.97$) 2) ครูระดับประถมศึกษาที่มีความต้องการรับการนิเทศในระดับมาก
3 แบบเรียงตามลำดับ คือการนิเทศแบบคลินิก ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.98$) การนิเทศแบบพัฒนา
ตนเอง ($\mu = 3.51$, $\sigma = 0.75$) และการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.83$)

สำหรับการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.46$, $\sigma = 0.92$) 3) ครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศอยู่ในระดับมากทุกแบบ เรียงตามลำดับจากมากไปดังนี้ แบบควบคุมเชิงบริหาร($\mu = 3.77$, $\sigma = 0.98$) แบบคลินิก ($\mu = 3.73$, $\sigma = 0.90$) แบบพัฒนาตนเอง ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.90$) และแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 3.54$, $\sigma = 1.0$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายในแบบคลินิกตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายชื่อ

การนิเทศแบบคลินิก	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1.ครูและผู้นิเทศร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหารรับทราบ	3.56	0.72	มาก	3.14	1.12	ปานกลาง	3.52	0.89	มาก
2.ครูและผู้นิเทศที่จะร่วมโครงการควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	3.58	1.12	มาก	3.81	0.88	มาก	3.81	0.79	มาก
3.มีการสังเกตการสอนในชั้นเรียนที่เน้นพฤติกรรมของนักเรียนและครู	3.47	0.70	ปานกลาง	3.86	0.86	มาก	3.84	0.86	มาก
4.มีการกำหนดข้อตกลงก่อนการสังเกตการสอน เช่น ตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนร่วมกัน กำหนดเวลาในการสังเกต การเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการสังเกต	3.53	0.76	มาก	3.64	0.89	มาก	3.84	0.77	มาก
5.ให้ผู้นิเทศสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน	3.51	1.18	มาก	3.56	0.87	มาก	3.81	0.87	มาก
6.ผู้นิเทศบันทึกการสังเกต โดยใช้เครื่องมือที่ได้กำหนดไว้	3.51	1.07	มาก	3.47	0.84	ปานกลาง	3.77	0.76	มาก
7.ผู้นิเทศวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต	3.54	0.99	มาก	3.56	0.84	มาก	3.71	0.86	มาก
8.มีการประชุมและให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน	3.50	0.85	มาก	3.58	0.93	มาก	3.65	0.91	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การนิเทศแบบคลินิก	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
9.ครูและผู้นิเทศมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะและแสวงหาแนวทางที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	3.53	0.97	มาก	3.78	0.92	มาก	3.68	1.01	มาก
10.ผู้นิเทศเป็นผู้ช่วยเหลือโดยให้คำปรึกษา แนะนำ ทั้งด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความวิตกกังวลบางอย่างของครู	3.44	0.76	ปานกลาง	3.94	0.95	มาก	3.87	1.08	มาก
11.มีการประชุมประเมินผลในการสังเกตแต่ละครั้ง	3.32	1.06	ปานกลาง	3.62	0.87	มาก	3.55	1.02	มาก
12. สรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้พิจารณาความดีความชอบ	3.51	0.96	มาก	3.47	1.08	ปานกลาง	3.71	0.97	มาก
รวมการนิเทศแบบคลินิก	3.50	0.93	มาก	3.62	0.92	มาก	3.73	0.90	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าระดับความต้องการรับการนิเทศแบบคลินิกของครูโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามระดับชั้น เป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความต้องการรับการนิเทศแบบคลินิกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่าต้องการในระดับมาก 9 ข้อ ระดับปานกลาง 3 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการนิเทศมากที่สุดคือ ครูและผู้นิเทศที่จะร่วมโครงการควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ($\mu = 3.58$, $\sigma = 1.12$) สำหรับข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือมีการประชุมประเมินผลในการสังเกตแต่ละครั้ง ($\mu = 3.32$, $\sigma = 1.06$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศแบบคลินิกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่ามีความต้องการในระดับมากจำนวน 9 ข้อ ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการมากที่สุดคือผู้นิเทศเป็นผู้ช่วยเหลือ

โดยให้คำปรึกษา แนะนำทั้งด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความวิตกกังวลบางอย่างของครู ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.95$) ข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือครูและผู้นิเทศร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.14$, $\sigma = 1.12$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศแบบคลินิกโดยภาพรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.52-3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.76-1.08 ข้อที่ต้องการมากที่สุดคือ ผู้นิเทศเป็นผู้ช่วยเหลือโดยให้คำปรึกษา แนะนำทั้งด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความวิตกกังวลบางอย่างของครู ($\mu = 3.87$, $\sigma = 1.08$) ข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือครูและผู้นิเทศร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหารรับทราบ ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.89$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับความต้องการรับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายข้อ

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
13.ครู 2 – 3 คนที่สนใจจะพัฒนาวิชาชีพ ร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร	3.17	0.92	ปานกลาง	3.52	0.95	มาก	3.10	0.94	ปานกลาง
14.กลุ่มครูที่ร่วมโครงการควรเป็นเพื่อนสนิทอาจจะสอนในระดับชั้นเดียวกัน หรือต่างระดับชั้นก็ได้	3.54	1.09	มาก	3.42	0.90	ปานกลาง	3.58	1.08	มาก
15.มีการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การสังเกตและ/หรือการสร้างสื่อการสอน	3.56	0.92	มาก	3.75	0.73	มาก	3.77	0.88	มาก
16.การสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน และมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตทุกครั้ง	3.64	0.73	มาก	3.75	0.93	มาก	3.81	0.94	มาก
17.มีการจัดตารางปฏิบัติงานของครูที่จะจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอน	3.74	0.97	มาก	3.67	0.82	มาก	3.35	1.05	ปานกลาง
18.มีการจัดเวลาว่างสำหรับใช้ในการประชุมร่วมกันอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์	3.41	0.85	ปานกลาง	3.14	0.99	ปานกลาง	3.26	1.12	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
19.มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครู เช่น การฝึกอบรมทักษะที่กลุ่มครูต้องการ และ/หรือการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	3.58	0.75	มาก	3.53	0.84	มาก	3.81	1.10	มาก
20.กลุ่มครูมีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้งร่วมกัน	3.62	0.80	มาก	3.42	0.73	ปานกลาง	3.58	0.84	มาก
21.มีการสรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการต่อผู้บริหาร โดยผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.78	0.82	มาก	3.30	0.92	ปานกลาง	3.58	1.08	มาก
รวมการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	3.56	0.87	มาก	3.50	0.87	มาก	3.54	1.0	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับความต้องการรับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพของครูโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคจำแนกตามระดับชั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความต้องการรับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่าต้องการในระดับมาก 7 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการรับการนิเทศมากที่สุดคือ มีการสรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการต่อผู้บริหารโดยผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ ($\mu = 3.78$, $\sigma = 0.82$) สำหรับข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ครู 2-3 คนที่สนใจจะพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.92$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยพบว่ามีความต้องการในระดับมากจำนวน 5 ข้อ ในระดับปานกลางจำนวน 4 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการมากที่สุดมี 2 ข้อคือมีการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การสังเกตและการสร้างสื่อการสอน ($\mu = 3.75$, $\sigma = 0.73$) และการสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียนและมีการประชุมปรึกษาหารือหลัง

การสังเกตทุกครั้ง ($\mu = 3.75$, $\sigma = 0.93$) ข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือมีการจัดเวลาว่างสำหรับใช้ในการประชุมร่วมกันอย่างน้อย 1 สัปดาห์ต่อครั้ง ($\mu = 3.14$, $\sigma = 0.99$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพโดยภาพรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.52-3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.88-1.12 ข้อที่ต้องการมากที่สุดคือ การสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน และมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตทุกครั้ง ($\mu = 3.81$, $\sigma = 0.94$) และมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูเช่น การฝึกอบรมทักษะที่กลุ่มครูต้องการหรือการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ($\mu = 3.81$, $\sigma = 1.10$) ข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ครู 2-3 คนที่สนใจจะพัฒนาวิชาชีพร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.10$, $\sigma = 0.94$)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายในแบบพัฒนาตนเองตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายชื่อ

การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
22.เป็นวิธีการนิเทศที่ครูทำงานเพื่อพัฒนาตนเองโดยอิสระ ด้วยการเขียนโครงการเสนอต่อผู้บริหาร	3.51	0.83	มาก	3.56	0.82	มาก	3.65	0.79	มาก
23.โครงการประกอบด้วยเป้าหมาย วิธีการในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ และวิธีการในการประเมินผล	3.54	0.93	มาก	3.54	0.83	มาก	3.48	0.89	ปานกลาง
24.ครูกำหนดกิจกรรมที่จะใช้ในวิธีการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การอ่าน การอภิปราย การอบรม การเขียนโรงเรียนอื่น การบันทึกเทปหรือวิดีโอเทปการสอนของตนเอง การให้นักเรียนประเมินผลการสอนของตนเอง เป็นต้น	3.32	1.02	ปานกลาง	3.48	0.81	ปานกลาง	3.58	1.02	มาก
25.ครูนำโครงการปรึกษาผู้บริหารเพื่อขอสนับสนุนเรื่องทรัพยากรและให้มีความเข้าใจในโครงการตรงกัน	3.42	1.00	ปานกลาง	3.51	0.74	มาก	3.65	0.79	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
26.ผู้บริหารเป็นผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรที่ครูต้องการ และร่วมประเมินผล	3.78	0.95	มาก	3.56	0.77	มาก	3.48	0.89	ปานกลาง
27.ครูต้องรายงานความก้าวหน้าและ/หรือปัญหาในการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารเป็นระยะๆ	3.56	0.75	มาก	3.58	0.77	มาก	3.58	1.02	มาก
28.การปรึกษาหารือกับผู้บริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนิเทศ	3.59	0.77	มาก	3.31	0.88	ปานกลาง	3.65	0.79	มาก
29.เมื่อสิ้นสุดโครงการ ครูและผู้บริหารจะปรึกษาและสรุปผลถึงระดับของความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ครูปฏิบัติไปแล้ว	3.22	1.00	ปานกลาง	3.58	0.90	มาก	3.48	0.89	ปานกลาง
30.ผู้บริหารต้องพยายามช่วยให้ครูเห็นความสำคัญของประสบการณ์ที่ได้รับจากโครงการมากกว่าความสำเร็จจากผลของการปฏิบัติงานและไม่ต้องนำผลนี้ไปใช้ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.39	0.97	ปานกลาง	3.47	0.84	ปานกลาง	3.58	1.02	มาก
รวมการนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	3.54	0.91	มาก	3.51	0.82	มาก	3.57	0.90	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าความต้องการรับการนิเทศแบบพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น เป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความต้องการ การนิเทศแบบพัฒนาตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54, \sigma = 0.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ ซึ่งข้อที่ต้องการมากที่สุดคือ ผู้บริหารเป็นผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรที่ครูต้องการและร่วมประเมินผล ($\mu = 3.78, \sigma = 0.95$) ข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ครูและผู้บริหารจะปรึกษาและสรุปผลถึงระดับของความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ครูปฏิบัติไปแล้ว ($\mu = 3.22, \sigma = 1.00$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความต้องการ การนิเทศแบบพัฒนาตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51, \sigma = 0.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าต้องการในระดับมาก 6 ข้อ ระดับปานกลาง 3 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการมากที่สุดคือ ครูต้องรายงานความก้าวหน้าหรือปัญหาในการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารเป็นระยะๆ ($\mu = 3.58, \sigma = 0.77$) และเมื่อสิ้นสุดโครงการ ครูและผู้บริหารจะปรึกษาและสรุปผลถึงระดับของความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ครูปฏิบัติไปแล้ว ($\mu = 3.58, \sigma = 0.90$) และข้อที่ต้องการน้อยที่สุด คือการปรึกษาหารือกับผู้บริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนิเทศ ($\mu = 3.31, \sigma = 0.88$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความต้องการการนิเทศแบบพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57, \sigma = 0.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการมากที่สุด 3 ข้อ คือครูทำงานเพื่อพัฒนาตนเองโดยอิสระด้วยการเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร ($\mu = 3.65, \sigma = 0.79$) ครูนำโครงการปรึกษาผู้บริหารเพื่อขอสนับสนุนเรื่องทรัพยากรและให้มีความเข้าใจในโครงการตรงกัน ($\mu = 3.65, \sigma = 0.79$) การปรึกษาหารือกับผู้บริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนิเทศ ($\mu = 3.65, \sigma = 0.79$) และข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือผู้บริหารเป็นผู้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านทรัพยากรที่ครูต้องการและร่วมประเมินผล ($\mu = 3.48, \sigma = 0.89$)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าระดับของการนิเทศภายในแบบควบคุมเชิงบริหารตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นเป็นรายข้อ

การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
31.เป็นวิธีการนิเทศที่ผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ โดยตรวจเยี่ยมทั่วไป และเยี่ยมเขียนชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ในระยะเวลาสั้น ๆ	3.11	0.83	ปานกลาง	3.61	0.90	มาก	3.68	0.79	มาก
32.ครูและผู้บริหารอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้ชัดเจนในประเด็นสำคัญของวิธีการนิเทศ	3.44	0.78	ปานกลาง	3.47	0.87	ปานกลาง	3.74	0.99	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	ระดับอนุบาล			ระดับประถม			ระดับมัธยม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
33. ประเด็น ที่ต้องการนำมาอภิปรายคือ ผู้นิเทศ วิธีการเข้าเยี่ยม การบันทึกการสังเกต ระบบการเก็บข้อมูล และผลการประเมินการนิเทศ	3.72	1.00	มาก	3.36	0.83	ปานกลาง	3.77	0.88	มาก
34. ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนเพื่อจัดทำตารางการเยี่ยมชมอย่างเป็นระบบ และไม่ควรให้ครูทราบล่วงหน้า	3.61	0.83	มาก	3.03	0.91	ปานกลาง	3.61	1.20	มาก
35. การเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนอาจเป็นการสังเกตทั่วไปหรือสังเกตเฉพาะจุดที่ต้องการเน้นก็ได้	3.11	0.83	ปานกลาง	3.36	0.76	ปานกลาง	3.52	1.06	มาก
36. ผู้บริหารเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูด้วยตนเองหลังการเสร็จสิ้นการสังเกต และเปิดโอกาสให้ครูปรึกษาหารือได้ หลังการเข้าเยี่ยม	3.51	1.23	ปานกลาง	3.44	0.93	ปานกลาง	3.87	1.05	มาก
37. บันทึกการสังเกตต้องมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อครูต้องการ	3.61	0.97	มาก	3.67	0.89	มาก	4.06	0.85	มาก
38. ผู้บริหารใช้ผลการสังเกตการสอนเมื่อพัฒนาการสอนของครูเท่านั้น โดยไม่นำผลมาเพื่อพิจารณาความดีความชอบของครู	3.50	1.15	มาก	3.64	0.93	มาก	3.74	0.99	มาก
39. ผู้บริหารใช้ผลจากการนิเทศในงานบริหารของตนเอง เพื่อปรับปรุงโปรแกรมการเรียนและบรรยากาศโรงเรียน	3.80	1.14	มาก	3.58	0.90	มาก	3.90	0.97	มาก
รวมการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร	3.49	0.97	ปานกลาง	3.46	0.88	ปานกลาง	3.77	0.98	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าระดับความต้องการรับการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารของครูโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแกจําแนกความคิดเห็นตามระดับชั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เป็นดังนี้

ครูระดับอนุบาล มีความต้องการรับการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารโดยภาพรวมในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49, \sigma = 0.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการในระดับมาก 5 ข้อ ต้องการระดับปานกลาง 4 ข้อ สำหรับข้อที่ต้องการมากที่สุดคือผู้บริหารใช้ผลจากการนิเทศในงานบริหารของตนเองเพื่อปรับปรุงการเรียนและบรรยากาศของโรงเรียน ($\mu = 3.80, \sigma = 1.14$) และข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือเป็นวิธีการที่ผู้บริหารเป็นผู้นิเทศโดยตรวจเยี่ยมและ การเยี่ยมชั้นเรียนเป็นไปเพื่อสังเกตทั่วไปหรือเฉพาะจุดที่ต้องการเน้นก็ได้ ($\mu = 3.11, \sigma = 0.83$)

ครูระดับประถมศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.46, \sigma = 0.88$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ต้องการระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่ต้องการมากที่สุดคือ บันทึกการสังเกตต้องมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อครูต้องการ ($\mu = 3.67, \sigma = 0.89$) สำหรับข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนเพื่อจัดตารางการเยี่ยมเยียนอย่างเป็นระบบและไม่ควรแจ้งให้ครูทราบล่วงหน้า ($\mu = 3.03, \sigma = 0.91$)

ครูระดับมัธยมศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารโดยภาพรวม และรายข้อในระดับมากทุกข้อ ($\mu = 3.77, \sigma = 0.98$) โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.52-4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.85-1.06 สำหรับข้อที่มีความต้องการมากที่สุดคือ บันทึกการสังเกตต้องมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีกเมื่อครูต้องการ ($\mu = 4.06, \sigma = 0.85$) และข้อที่ต้องการน้อยที่สุดคือการเยี่ยมชั้นเรียนเป็นไปเพื่อสังเกตทั่วไปหรือเฉพาะจุดที่ต้องการเน้นก็ได้ ($\mu = 3.52, \sigma = 1.06$)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการ
ของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการ
ของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น โดยภาพรวม

การ นิเทศ	ระดับอนุบาล						ระดับประถมศึกษา						ระดับมัธยมศึกษา						รวม					
	การปฏิบัติจริง			ความต้องการ			การปฏิบัติจริง			ความต้องการ			การปฏิบัติจริง			ความต้องการ			การปฏิบัติจริง			ความต้องการ		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
แบบ คลินิก	3.25	0.72	ปาน กลาง	3.50	0.93	มาก	3.16	0.98	ปาน กลาง	3.62	0.98	มาก	3.58	0.87	มาก	3.73	0.90	มาก	3.33	0.54	ปาน กลาง	3.61	0.54	มาก
แบบร่วม พัฒนา วิชาชีพ	3.45	0.91	ปาน กลาง	3.56	0.87	มาก	2.92	0.83	ปาน กลาง	3.50	0.83	มาก	3.35	0.82	ปาน กลาง	3.54	1.0	มาก	3.24	0.52	ปาน กลาง	3.53	0.52	มาก
แบบ พัฒนา ตนเอง	2.99	0.94	ปาน กลาง	3.54	0.91	มาก	2.83	0.75	ปาน กลาง	3.51	0.75	มาก	3.39	0.85	ปาน กลาง	3.57	0.90	มาก	3.07	0.53	ปาน กลาง	3.54	0.53	มาก
แบบ ควบคุม เชิง บริหาร	3.15	0.86	ปาน กลาง	3.49	0.97	ปาน กลาง	3.10	0.92	ปาน กลาง	3.46	0.92	ปาน กลาง	3.49	0.88	ปาน กลาง	3.77	0.98	มาก	3.23	0.56	ปาน กลาง	3.57	0.56	มาก
รวม	3.21	0.54	ปาน กลาง	3.52	0.68	มาก	3.01	0.53	ปาน กลาง	3.52	0.53	มาก	3.45	0.56	ปาน กลาง	3.65	0.71	มาก	3.21	0.52	ปาน กลาง	3.56	0.52	มาก

จากตาราง 14 พบว่าระดับการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงกับความต้องการรับการนิเทศ
ของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ได้มี
ปฏิบัติจริงกับครูทั้ง 3 ระดับชั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21, \sigma = 0.52$) ทุกแบบ ในขณะที่ครู
ทั้ง 3 ระดับชั้นมีความต้องการ การนิเทศอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56, \sigma = 0.52$) ทุกแบบ

เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละระดับชั้นมีความแตกต่างกันดังนี้

ครูระดับอนุบาลมีการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21, \sigma = 0.54$) ทั้ง 4 แบบ
ในขณะที่ครูอนุบาลมีความต้องการรับการนิเทศในระดับมาก ($\mu = 3.52, \sigma = 0.68$) 3 แบบคือแบบ
ร่วมพัฒนาวิชาชีพ แบบพัฒนาตนเองและแบบคลินิก ตามลำดับ และต้องการแบบควบคุมเชิง
บริหารในระดับปานกลาง

ครูระดับประถมศึกษามีการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\mu = 3.01, \sigma = 0.53$) ทั้ง 4
แบบ ในขณะที่ครูมีความต้องการการนิเทศในระดับมาก ($\mu = 3.52, \sigma = 0.53$) 3 แบบเรียง

ตามลำดับคือ แบบคลินิก แบบพัฒนาตนเองและแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ และต้องการแบบควบคุมเชิงบริหารในระดับปานกลาง

ครูระดับมัธยมศึกษามีการปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง ($\mu = 3.45, \sigma=0.56$) 3 แบบคือ แบบควบคุมเชิงบริหาร แบบพัฒนาตนเองและแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ และมีการปฏิบัติจริงแบบคลินิกในระดับมาก ในขณะที่ครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการการนิเทศทั้ง 4 แบบในระดับมาก ($\mu = 3.65, \sigma=0.71$) ทั้งหมด

ตอนที่ 5 แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค

การวิเคราะห์ข้อมูลของข้อเสนอแนะที่ครูมีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารเมื่อจำแนกครูตามระดับชั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งได้รวบรวมจากข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 37.23 โดยได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจำแนกเป็นระดับชั้นดังนี้

ครูระดับอนุบาลมีความต้องการ 1) ให้ผู้บริหารจัดการประชุมปรึกษาหารือกับครูให้มากขึ้น 2) จัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้ครูสม่ำเสมอ 3) ให้มีการอบรมทักษะการนิเทศให้แก่ครูเพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง 4) ต้องการให้ผู้บริหารมีความเข้าใจครูให้มาก ครูระดับประถมศึกษามีความต้องการดังนี้ 1) ให้ผู้บริหารจัดการอบรมเรื่องการนิเทศภายในกับครูใหม่เพื่อให้ครูทุกคนเข้าใจตรงกัน 2) ให้ผู้บริหารช่วยจัดตารางนิเทศให้ 3) ให้ผู้บริหารสนับสนุนทุนการศึกษาต่อเมื่อครูสนใจจะศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง สำหรับครูมัธยมศึกษามีความต้องการและข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ให้ผู้บริหารลดความตึงเครียดเมื่อให้การนิเทศครู 2) ไม่ต้องการให้ผู้บริหารนำผลประเมินไปพิจารณาความดีความชอบ 3) ให้ผู้บริหารสนับสนุนจัดหาสื่อเทคโนโลยีให้มากขึ้นเพียงพอเพื่อใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง 4) ลดความเข้มงวดและเป็นกันเองกับครูให้มากขึ้น 5) ให้มีการประชุมสม่ำเสมอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่มีการปฏิบัติจริงเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 2) การนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูจำแนกเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 3) ความแตกต่างระหว่างการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น 4) แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค โดยศึกษาข้อมูลจากประชากรจำนวน 94 คน ได้แก่กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูจำนวน 94 คน เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในตามแนวคิดของเกลทฮอร์น (Glatthorn) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูในแต่ละระดับชั้นพบว่าครูในทุกระดับชั้นเห็นว่าการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงในทุกแบบมีการปฏิบัติในระดับปานกลางยกเว้นครูระดับมัธยมศึกษาเห็นว่าการนิเทศภายในแบบคลินิกอยู่ในระดับมาก

2. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคตามความต้องการของครูจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามความต้องการของครูในแต่ละระดับชั้นพบว่าในระดับอนุบาลและประถมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศทุกแบบอยู่ในระดับมากยกเว้นการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร ส่วนครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศทุกแบบอยู่ในระดับมาก

3. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคที่ปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครูมีความแตกต่างกัน โดยการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการในทุกแบบและทุกระดับชั้น

4. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในตามข้อเสนอแนะของครูมีดังนี้ ควรจัดให้มีการประชุมอบรมทักษะการนิเทศให้ครูอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การนิเทศแบบคลินิกมีความสมบูรณ์มากขึ้น ควรจัดเวลาว่างของครูให้ตรงกันเพื่อการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพประสบความสำเร็จ ในขณะเดียวกันควรมีการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาต่อตลอดจนจัดหาสื่อเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้การนิเทศแบบพัฒนาตนเองของครูมีมากขึ้นและควรสร้างความเป็นกัลยาณมิตรรวมถึงไม่ควรนำผลการนิเทศไปใช้พิจารณาความดีความชอบ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคมีการปฏิบัติจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นิเทศที่ประกอบไปด้วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ขาดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศ ผู้บริหารไม่ได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการนิเทศภายในโรงเรียน ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ยกหน้าที่ส่วนใหญ่ในการนิเทศอยู่ที่ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งผู้นิเทศเหล่านี้อาจมีความเข้าใจไม่ชัดเจนในเรื่องจุดหมายของการนิเทศ บางคนไม่มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่องานนิเทศ การมีภารกิจมากจนเกินไป และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งเกิดจากปัญหาอื่นๆภายในจึงทำให้การนิเทศที่ปฏิบัติในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ศึกษาปัญหาการนิเทศภายในของโรงเรียน จากการสำรวจปัญหาในการดำเนินงานนิเทศของจังหวัดต่างๆและจากการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน พบว่ามีปัญหาลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนี้ 1) การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการนิเทศการศึกษา 2) การขาดงบประมาณดำเนินการ ขาดวัสดุอุปกรณ์ สื่อและเครื่องมือในการนิเทศ 3) ครูไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศ ครูไม่ยอมรับ ไม่ศรัทธาผู้นิเทศ 4) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนว่าการนิเทศที่ปฏิบัติจริงภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเพราะเกิดจากสภาพปัญหาการนิเทศใน

โรงเรียนเอง ซึ่งผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ควรจะได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนว่ามีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้การนิเทศภายในโรงเรียนพัฒนาขึ้นได้ จากการศึกษาของ วิวัฒน์ ผู้จันทน์ ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติในระดับปานกลางในทุกด้านเช่นกัน รัชชก เจริญพร ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศการสอนของผู้นิเทศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่าการปฏิบัติงานนิเทศส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูในแต่ละระดับชั้นพบว่าครูในทุกระดับชั้นเห็นว่าการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงในทุกแบบมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ยกเว้นครูระดับมัธยมศึกษาที่เห็นว่าการนิเทศภายในแบบคลินิกมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นระดับที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของการจะเลือกไปเรียนในระดับอุดมศึกษาเพื่อมุ่งตรงสู่มหาวิทยาลัยหรือสายอาชีพซึ่งเป็นระดับแรงงานสำคัญในการพัฒนาประเทศ ผู้บริหารที่เป็นผู้นิเทศจึงให้ความสำคัญกับการนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศแบบคลินิกกับครูระดับมัธยมศึกษามากกว่าระดับอื่นๆ เพราะการนิเทศแบบคลินิก เป็นกระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูโดยเน้นเรื่องการสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนำสิ่งที่ได้จากการสังเกตมาวิเคราะห์แก้ปัญหา ร่วมกับครู มีการวางแผนอย่างเป็นระบบมีการกระทำรอบคอบทุกขั้นตอน ครูที่ได้รับการนิเทศแบบคลินิกจะมีการพัฒนาที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจนดังที่ สุชาติ เจริญกร ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนน้ำพอง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ไปในทางที่ดีขึ้น มีการเตรียมการสอนโดยเขียนแผนการสอน ใช้สื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา มีการใช้คำถามและการใช้ช่วงเวลาในการตอบคำถามได้ดี มีการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนทำให้บรรยากาศในการเรียนดีขึ้น ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ครูผู้รับการนิเทศได้พัฒนาคุณภาพการสอนตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาส่งผลดีต่อคุณภาพการเรียนการสอน

2. ผลการวิจัยความต้องการในการนิเทศของครูเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามความต้องการของครูในแต่ละระดับชั้นพบว่าในระดับอนุบาลและประถมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศทุกแบบอยู่ในระดับมากยกเว้นการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร ส่วนครูระดับมัธยมศึกษามีความต้องการรับการนิเทศทุกแบบ

อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าครูทุกระดับชั้นมีความต้องการพัฒนาตนเองในทุกด้านเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนในห้องเรียนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การนิเทศแต่ละแบบมีความแตกต่างกันเช่น การนิเทศแบบคลินิกเป็นการนิเทศที่ครูทุกคนโดยเฉพาะครูใหม่ครูที่มีปัญหาจะได้รับประโยชน์จากประสบการณ์และความเชี่ยวชาญซึ่งเป็นการนิเทศที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ เป็นการสร้างศรัทธาต่อกันและก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความคิด ของบุคลากรผู้ปฏิบัติดังที่ รีวิส (Reavis) พบว่าเจตคติของครูที่มีต่อการนิเทศแบบคลินิกนั้นเป็นไปในทางที่นิยมชมชอบเพราะว่าครูและผู้นิเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันแต่เป็นการนิเทศที่ต้องใช้เวลาและเน้นความต้องการของครูเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้าเย็น เหลืองประเสริฐ ได้ศึกษาการนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานของครูประถมศึกษาพบว่า หลังการนิเทศแบบคลินิกแล้ว ครูมีสมรรถภาพในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเพิ่มขึ้นและมีความคิดเห็นว่าการนิเทศแบบคลินิกสามารถช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานได้ด้วยตนเอง นิธิรัตน์ อุทัยพร ทำการวิจัยการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การนิเทศแบบคลินิก พบว่าผลที่เกิดขึ้นผู้ร่วมวิจัยมีพฤติกรรมการสอนที่ดีขึ้น สามารถวางแผนการสอน ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆ การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตลอดจนการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบทที่ 5 และบทที่ 10 โดยเฉลี่ยทั้งชั้นสูงกว่าร้อยละ 70 จะเห็นได้ว่าการนิเทศแบบคลินิกช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้นมาก การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเป็นวิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆตั้งแต่ 2 คนหรือมากกว่าเพื่อช่วยกันปรับปรุงตนเอง โดยการเข้าสังเกตในชั้นเรียนของเพื่อนครูและนำสิ่งที่พบในการสังเกตมาประชุมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งชัชว เถาว์ชาติ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการนิเทศแบบนี้ว่า เป็นการเพิ่มทักษะในวิชาชีพของครูผู้สอน เพิ่มความสามารถในการวิเคราะห์การสอนของตน ทำให้ครูมีความเข้าใจในการสอนของตนเองและเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ครูมีความสามารถและใช้ยุทธวิธีการสอนหลากหลาย ครูรู้สึกว่าคุณมีความสามารถสูงขึ้นทำงานประสบความสำเร็จมากขึ้น ครูมีความสัมพันธ์ทางวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงานมากยิ่งขึ้น ทำให้อ่อนนักเรียนได้ดี รอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตร มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและบรรยากาศในโรงเรียนเป็นไปในทางบวก จุฑารัตน์ ทิมนาค ได้ศึกษาสมรรถภาพด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ พบว่าครูที่ได้รับการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนา

วิชาชีพมีความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศในระดับมาก สามารถนำความรู้มาปรับปรุงพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ในระดับมาก เชษฐ์ ฝิวลอ ได้ศึกษาการนิเทศแบบร่วมมือกันของครูเพื่อพัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่าครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.53 และครูมีความคิดเห็นว่าการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพมีประโยชน์เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและต้องการให้มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สุพิชฌาย์ แสงดี ได้ศึกษาการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากการสอนของครูที่ได้รับการนิเทศเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูที่ได้รับการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูเพิ่มขึ้นในระดับสูงทุกด้าน และครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่ดีต่อกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ อรรถรินทร์ สุนทรสถิตย์ ได้ศึกษาการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสุธีพร จังหวัดนครปฐม ในด้านตัวนักเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางด้านคณิตศาสตร์สูงขึ้น ในส่วนของครูผู้สอนพบว่าครูมีพัฒนาการด้านการสอนสูงขึ้นและครูมีความพึงพอใจและเห็นประโยชน์ต่อการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน อรรถวรรณ เหมือนสุดใจ ได้ศึกษาการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาพบว่าหลังจากที่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนแล้ว ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ครูมีความเห็นว่าการนิเทศการสอนแบบนี้ช่วยให้ครูสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จและช่วยพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน และศักดิ์ชัย บ่อคำ ศึกษาเรื่องกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมงานของครูประถมศึกษา พบว่า หลังการนิเทศแล้วครูมีความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานโดยมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับดีมาก มีความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริง มีความสามารถในการเขียนรายงานผลการประเมินในระดับดีมากและมีความคิดว่าการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพช่วยให้ครูสามารถพัฒนาตนเองและทีมงาน ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน มีความรับผิดชอบ และมีศรัทธามากขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าจากหลายงานวิจัยที่พบว่าการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพนี้ผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจและมีผลการปฏิบัติงานดีขึ้น และสามารถเลือกทำงานกับเพื่อนครูที่พึงพอใจ ซึ่งจะทำให้ครูมีความสุขในการทำงานมากขึ้น สำหรับการนิเทศแบบพัฒนา

ตนเองนั้น แกลทฮอร์น (Glatthorn) กล่าวว่า เป็นวิธีการที่ครูทำงานเป็นอิสระ เป็นผู้นำในการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนและดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วิธีการในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหารที่ครูต้องการ ครูทุกระดับมีความพอใจในการพัฒนาตนเองแบบเจียบในระดับมาก ส่วนการนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารนั้น เป็นวิธีการที่ผู้บริหารเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียนในเวลาสั้นๆ แต่ต้องมีการวางแผนร่วมกันก่อนและหลังการเข้าเยี่ยมชมชั้นเรียนแล้วมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู การนิเทศวิธีนี้ครูระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาที่มีความต้องการในระดับปานกลาง เพราะโดยทั่วไปครูไม่ชอบให้ผู้บริหารไปนิเทศเพราะเกรงว่าเป็นการจับผิดและมีผลต่อการพิจารณาความดีความชอบ แต่ครูระดับมัธยมศึกษาที่มีความต้องการรับการนิเทศแบบนี้ในระดับมากเนื่องจากต้องการให้ผู้บริหารได้เห็นการทำงานในชั้นเรียนและสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ เมื่อครูทุกระดับชั้นของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคมป์มีความต้องการรับการนิเทศแบบคลินิก แบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ แบบพัฒนาตนเองในระดับมากก็ควรที่จะส่งเสริมให้ครูมีโอกาสเลือกรับการนิเทศตามที่ต้องการ แต่ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเองและเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้นเช่นทำงานวิจัยของ นิสกา (Niska) ศึกษารูปแบบการพัฒนาการนิเทศแบบร่วมมือกัน ผลการศึกษาพบว่าตัวผู้บริหารควรเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านความรู้ทางการนิเทศให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาการรับรู้และการนิเทศแบบร่วมมือกันเพื่อพัฒนางานนิเทศในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

3. การนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคมป์ที่ปฏิบัติจริงกับตามความต้องการของครู มีความแตกต่างกันโดยการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของความต้องการในทุกแบบและทุกระดับชั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการปฏิบัติการนิเทศในโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในด้านของผู้บริหารที่ยังไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการนิเทศประกอบกับภารกิจที่มากจนเกินไปทำให้การนิเทศอยู่ในระดับปานกลางน้อยกว่าความต้องการของครู ส่วนครูทุกระดับชั้นมีความต้องการรับการนิเทศในระดับมากเนื่องจากครูเห็นว่าการนิเทศแบบต่างๆสามารถช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนให้พัฒนาขึ้นได้ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่าความต้องการในการนิเทศของครูอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับการวิจัยของ ปรีชา รสทอง เรื่องสภาพและความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความต้องการนิเทศภายในของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน เบญจวรรณ พุกษานันท์ ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการรับการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่าครูมีความต้องการรับการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน รวมทั้งที่วิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่าการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนมีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนความต้องการในการนิเทศของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรทำการนิเทศสนองความต้องการของครูในด้านต่างๆ เพื่อให้ครูมีความสุขในการทำงาน สามารถพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในที่สุด

4. แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค ที่ครูเสนอแนะมี ดังนี้

1) ครูระดับอนุบาลเสนอให้ผู้บริหาร (1) จัดการประชุมปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ เช่นการจัดอบรมทักษะต่างๆของการนิเทศให้ครูเพื่อครูทุกคนจะได้มีความรู้และความเข้าใจ เนื่องจากครูยังขาดความเข้าใจเรื่องการนิเทศอยู่มาก (2) เข้าใจครูให้มากขึ้นและให้โอกาสในการปรับปรุงตัวเอง เนื่องจากครูต้องการขวัญและกำลังใจ 2) ครูระดับประถมศึกษาให้ความเห็นว่าผู้บริหาร (1) ควรจัดการอบรมเรื่องการนิเทศภายในให้ครูและครูใหม่เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เนื่องจากครูใหม่ที่เข้ามาบางคนไม่มีความรู้ในเรื่องการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งริกซ์ (Rick) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาและฝึกความเชี่ยวชาญสำหรับครูในโรงเรียนเอกชน ผลการศึกษาพบว่าความรู้ในการนิเทศเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนางานโดยประกอบด้วย การนิเทศการศึกษา การให้คำปรึกษาทางการนิเทศและการส่งเสริมเจตคติในการปฏิบัติงานนิเทศ จึงควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูตามที่ครูต้องการ (3) จัดตารางการนิเทศให้ครูเพื่อความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ครูจะได้เข้านิเทศตามตารางที่กำหนดไว้ (4) ควรให้ทุนครูไปศึกษาเพิ่มเติมเมื่อครูสนใจอยากศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง 3) ครูระดับมัธยมต้องการให้ผู้บริหาร (1) มีความเข้มแข็งแจ่มใสไม่แสดงความตึงเครียดเมื่อมาทำการนิเทศครูในชั้นเรียน (2) ผู้บริหารต้องไม่นำผลการนิเทศไปพิจารณาความดีความชอบอย่างแท้จริง ผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจให้ครูเชื่อว่าสิ่งที่ผู้บริหารพบเห็นจะถูกนำไปพัฒนาเท่านั้น (3) ต้องการให้ผู้บริหารจัดหาสื่อเทคโนโลยีสนับสนุนในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของครูให้เพียงพอต่อความต้องการของครู เพราะปัจจุบันครูต้องเรียนรู้การใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆจึงจะเป็นที่สนใจของผู้เรียน ซึ่งหากผู้บริหารได้นำข้อเสนอแนะของครูไปปรับปรุงแก้ไขและตอบสนองความต้องการของครูแต่ละระดับแล้ว การปฏิบัติงานสอนของครูทุกคนในโรงเรียนทุกระดับชั้นย่อมดีขึ้น ความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและครูจะก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรและสุดท้ายย่อมเกิดผลต่อผู้เรียนโดยตรง

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน ภาษานุสรณ์บางแคเมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของครูตามระดับชั้น เพื่อให้การนิเทศภายใน โรงเรียนมีคุณภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการจัดประชุม จัดอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการนิเทศและความรู้ทาง วิชาการให้ครูและครูใหม่อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจดีสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ตรงกัน เพื่อให้การนิเทศแบบคลินิกสมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามความต้องการของครูส่วนใหญ่
2. ควรจัดเวลาว่างให้ครูสามารถเข้าร่วมประชุมกันมากขึ้น เพื่อให้การนิเทศแบบร่วม พัฒนาวิชาชีพประสบความสำเร็จ
3. ควรจัดให้มีทุนสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตลอดจนจัดหาสื่ออุปกรณ์ และเทคโนโลยีทันสมัยต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมได้ตลอดเวลา
4. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเป็นกัลยาณมิตรกับครูให้มากและให้ความมั่นใจกับครูว่าจะไม่ นำผลจากการนิเทศไปประเมินความดีความชอบอย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูเมื่อจำแนกตาม ระดับช่วงชั้นของโรงเรียน
2. ควรศึกษาเรื่องสมรรถภาพการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ของครูโรงเรียนในเครือภาษานุสรณ์บางแค
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของครูเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการนิเทศภายใน แต่ละแบบ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้ามาตรฐานการศึกษา: การนิเทศ.

กรุงเทพฯ:คุรุสภา,2540.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

ร.ส.พ.,2546.

กรมสามัญศึกษา. หน่วยศึกษานิเทศก์. งานนิเทศการศึกษา กรุงเทพฯ : 2539.

เกษศิริพันธ์ ศรีสัมฤทธิ์. “สมรรถภาพของผู้นิเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาใน

โรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา

วิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2539.

จุฑารัตน์ ทิมนาค. “การพัฒนาสมรรถภาพด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 1-3 โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ.” วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร,2544.

ชารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์,2538.

เชษฐ ฝิวล่อ. “การนิเทศแบบร่วมมือกันของครูเพื่อพัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา หลักสูตรและ

การนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2546.

คูสิต ทิวถนอม. การนิเทศการศึกษา: หลักการและการปฏิบัติ. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการ

ผลิตตำราและ เอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,2540.

_____. “การนิเทศการศึกษา”. เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา 301 ภาควิชาการ

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2539.

น้ำเย็น เหลืองประเสริฐ. “การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน

แบบโครงงานของครูประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา

หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2546.

พิชัย แก้วคำดี. “การดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี: กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัล

พระราชทาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา นิเทศและพัฒนาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2540.

พิสิษฐ์ ทวีกาญจน์. “สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์,2542.

เมตต์ การุณจิต. “การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา.” วารสารวิชาการ3,4 (เมษายน 2543):54.

รัชณี ขาวพระไพร. “การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2538.

รักษนก เจริญพร. “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศการสอนของผู้นิเทศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2542.

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อาร์ตการพิมพ์,2538.

วีชรา เล่าเรียนดี. “การนิเทศการสอน.” เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การนิเทศการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,2541. (อัคราเนนา)

วิวัฒน์ ตู้จันทน์. “ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

วิไลวรรณ พิทักษ์สรยุทธ. “ภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2541.

ศักดิ์ชัย บ่อคำ. “กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานของของครูประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. การนิเทศเพื่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา,2540.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมีระบบ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2543.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. หน่วยศึกษานิเทศก์. คู่มือผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. หน่วยศึกษานิเทศก์. สรุปงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. หน่วยศึกษานิเทศก์. คู่มือผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนโดยการสังเกตการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

สมรักษ์ กิจเดช. “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขา

บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

สุพิชฌาย์ แสงลี. “การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

อรรรณพ พงษ์วาท. จากแผนพัฒนาคนสู่แผนพัฒนาครู. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีด, 2539.

อรอนงค์ ระงับพิชัย. “พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและสภาพการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน: กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาวิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2538.

อรวรรณ เหมือนสุดใจ. “การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตสาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

อรสา ห้อยระย้า. “สมรรถภาพการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการกิจกรรมนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.

อุทัย ปลีกกล้า. “สภาพปัญหาและความต้องการการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย, 2545.

อำรุง จันทวานิชและไพบุลย์ แจ่มพงษ์. “การศึกษา, แนวทางการพัฒนาคุณภาพ.” วารสารวิชาการ
2,9 (กันยายน 2542): 5.

ภาษาอังกฤษ

Best, John W. Research in Education .New Jersey:Prentice-Hall inc.,1976.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3 rd ed New York: Harper & Row
Publisher, 1974.

Glatthorn, Allan A. Differentiated Supervision.Washington,D.C.:Association for Supervision
and Curriculum Development,1984.

Glickman, Carl D., Stephen P. Gordon, and Jovita M.Ross – Gordon. Supervision of
Instruction: A Development Approach. 3rd ed Massachusetts : Allyn and Bacon
Inc., 1995.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. NewYork: McGraw-Hill Book
Company,1973.

Gwynn, J. Minor .Theory and Practice of Supervision. New York: Dodd &Company,1974.

Harris,Ben M. Supervisory Behavior in Edcation. 3rd ed.Englewood Cliffs, NewJersey:
Prentice-Hall,1985.

Imundo, Lovis V. The Effective Supervisor s Handbook.New York: n.p.,1980.

Katz, Danial, and Robert L.Kahn. The Social Psychology of Organization. 2 rd ed . New York:
John Wiley & sons, 1978.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York: Harper & Row
Publisher ,1974.

Lucio, William H., and John D. Mcneil. Supervision: A Synthesis of Thought and Action.
New York: McGraw-hill,1979.

Mark ,James Robert , Emery Stoops, and Joice King Stoops.Handbook of Education
Supervision: A Guide for Practitioner.Boston:Allyn and Bacon,1971.

Oliva, Peter F. Supervision for Today s School. New York: Thomas Y.Crowell,1976.

Likert ,Rensis. New Pattern of Management. New York McGraw-Hill, 1961.

Rick,Beryl Louise. “Professions Development and Burnout for Social Workers in Private Practice.”
Dissertation Abstracts International 34 (February 1996):164.

Sergiovanni, Thomas J. Handbook for Effective Development Leadership. Massachusetts:
Allyn and Bacon, Inc.,1984.

Wiles, Kimball. Supervision for Better School. 3 rd ed. Englewood: Cliffs,NewJersy: prentice
-Hall, 1974.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายเสนาะ ปิ่นวิเศษ
อดีตผู้บริหารโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค กรุงเทพมหานคร
2. นายนพดล บัวสาย
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคนิคพิชยการชนบุรี กรุงเทพมหานคร
3. นางนพพร ลีมีสุขวัฒน์
ศึกษานิเทศก์ 8 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

สำเนา

ที่ ศธ.0520.203.2/1298

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
นครปฐม 73000

6 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์เสนาะ ปิ่นวิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสารนิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคจำแนกตามระดับชั้น ”

ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
เครื่องมือ เพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมกันนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชม ชินะดังกูร)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทร. 0-3421-9136

FAX 0-3421-9136

ที่ ศธ.0520.203.2/1298

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
นครปฐม 73000

6 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์นพดล บัวสาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคจำแนกตาม
ระดับชั้น ”

ดังนั้นจึงขอกความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
เครื่องมือ เพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมกันนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวันชม ชินะตั้งกูร)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทร. 0-3421-9136

FAX 0-3421-9136

สำเนา

ที่ ศธ.0520.203.2/1298

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
นครปฐม 73000

6 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ณพนพร ลิ้มสุขวัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสารนิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคจำแนกตามระดับชั้น”

ดังนั้นจึงขอกความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
เครื่องมือ เพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมกันนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชม ชินะตั้งกูร)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทร. 0-3421-9136

FAX 0-3421-9136

สำเนา

ที่ ศธ.0520.203.2/1387

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
นครปฐม 73000

22 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอำนวยการศิลป์ธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 30 ฉบับ

ด้วยนางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแคจำแนกตาม
ระดับชั้น”

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใ้รขอความอนุเคราะห์ให้นางสาวสุนันทา
เทพพิทักษ์ ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในสถานศึกษาของท่านเพื่อนำไปปรับปรุง
แก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวณชม ชินะตั้งกูร)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทร. 034219136

FAX 034219136

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/5717

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

29 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค

ด้วย นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง
“รูปแบบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคจำแนกตามระดับชั้น ” มีความ
ประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการ
ทำสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่าน
โปรดแจ้งครูผู้สอนทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-3424-3435 ,0-3421-8788

ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งมั่นให้บริการ พัฒนาการให้มีคุณภาพ”

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถาม
เพื่อศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนเป็นผู้ตอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษาอนุสรณ์บางแค ตามที่ได้มีการปฏิบัติจริงและตามความต้องการของครู

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและที่ต้องการรับการนิเทศภายในของท่าน

คำตอบจะไม่มีข้อใดถูก ข้อใดผิด เพราะเป็นเพียงความคิดเห็นของผู้ตอบเท่านั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบคำถาม โดยกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมและตรงกับความต้องการของท่าน

ระดับ	5	หมายถึง มีการปฏิบัติจริงหรือมีความต้องการมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง มีการปฏิบัติจริงหรือความต้องการมาก
ระดับ	3	หมายถึง มีการปฏิบัติจริงหรือความต้องการปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง มีการปฏิบัติจริงหรือความต้องการน้อย
ระดับ	1	หมายถึง มีการปฏิบัติจริงหรือความต้องการน้อยที่สุด

โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ และขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี

นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ไม่เกิน 30 ปี

31 – 45 ปี

45 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

สูงกว่า

ปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

ไม่เกิน 10 ปี

11 – 20 ปี

20 ปี

ขึ้นไป

5. ท่านเคยปฏิบัติงานในฐานะใดบ้าง

ผู้นิเทศ

ผู้รับการนิเทศ

6. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านเคยได้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศหรือไม่

เคย

ไม่เคย

7. ปัจจุบันท่านสอนหรือปฏิบัติงานในระดับใดในระดับชั้นใด

อนุบาล

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

ประชานฝ่าย

ผู้ช่วยครูใหญ่

ครูใหญ่

ผู้ช่วยผู้จัดการ

ผู้จัดการ

ตอนที่ 2 การนิเทศภายในที่ปฏิบัติจริงและความต้องการในการรับการนิเทศของครู

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับการปฏิบัติจริงของการนิเทศภายในที่มีปฏิบัติและระดับความต้องการรับการนิเทศที่ตรงกับความต้องการของท่าน

ข้อ	วิธีการนิเทศ	ระดับการปฏิบัติจริง					ผู้วิจัย	ระดับความต้องการ					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
1	ครูและผู้นิเทศร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหารรับทราบ												
2	ครูและผู้นิเทศที่จะร่วมโครงการควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน												
3	มีการสังเกตการสอนในชั้นเรียนที่เน้นพฤติกรรมของนักเรียนและครู												
4.	มีการกำหนดข้อตกลงก่อนการสังเกตการสอน เช่น ตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนร่วมกัน กำหนดเวลาในการสังเกต การเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการสังเกต												
5	ให้ผู้นิเทศสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน												
6	ผู้นิเทศบันทึกการสังเกต โดยใช้เครื่องมือที่ได้กำหนดไว้												
7	ผู้นิเทศวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต												
8	มีการประชุมและให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน												
9	ครูและผู้นิเทศมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะและแสวงหาแนวทางที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน												

ข้อ	รูปแบบ/วิธีการนิเทศ	ระดับการปฏิบัติจริง					ผู้วิจัย	ระดับความต้องการ					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
10	ผู้นิเทศเป็นผู้ช่วยเหลือโดยให้คำปรึกษา แนะนำ ทั้งด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความวิตกกังวลบางอย่างของครู												
11	มีการประชุมประเมินผลในการสังเกตแต่ละครั้ง												
12	สรุปและรายงานผลความก้าวหน้าของโครงการ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องไม่นำผลนี้ไปใช้พิจารณาความดีความชอบ												
13	ครู 2 – 3 คนที่สนใจจะพัฒนาวิชาชีพ ร่วมกันเขียนโครงการเสนอผู้บริหาร												
14	กลุ่มครูที่ร่วมโครงการควรเป็นเพื่อนสนิทอาจจะสอนในระดับชั้นเดียวกันหรือต่างระดับชั้นก็ได้												
15	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การสังเกต และ/หรือการสร้างสื่อการสอน												
16	การสังเกตต้องทำอย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน และมีการประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกตทุกครั้ง												
17	มีการจัดตารางปฏิบัติงานของครูที่จะจับคู่เพื่อแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอน												
18	มีการจัดเวลาว่างสำหรับการประชุมร่วมกันอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์												
19	มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครู เช่น การฝึกอบรมทักษะที่กลุ่มครูต้องการ และ/หรือการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน												

ข้อ	รูปแบบ/วิธีการนิเทศ	ระดับการปฏิบัติจริง					ผู้วิจัย	ระดับความต้องการ					ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
	ควรให้ครูทราบล่วงหน้า												
35	การเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอน อาจเป็นการสังเกตทั่วไปหรือสังเกต เฉพาะจุดที่ต้องการเน้นก็ได้												
36	ผู้บริหารเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู ด้วยตนเองหลังการเสร็จสิ้นการสังเกต และเปิดโอกาสให้ครูปรึกษาหารือได้ หลังการเข้าเยี่ยม												
37	บันทึกการสังเกตต้องมีการเก็บอย่างเป็นระบบและพร้อมที่จะนำมาใช้ได้อีก เมื่อครูต้องการ												
38	ผู้บริหารใช้ผลการสังเกตการสอนเมื่อ พัฒนาการสอนของครูเท่านั้น โดยไม่นำผลมาเพื่อพิจารณาความดีความชอบ ของครู												
39	ผู้บริหารใช้ผลจากการนิเทศในงาน บริหารของตนเอง เพื่อปรับปรุง โปรแกรมการเรียนและบรรยากาศ โรงเรียน												

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล นางสาวสุนันทา เทพพิทักษ์
ที่อยู่ 135 หมู่ 3 หมู่บ้านพรทิววิลล่า 4 ถนนเลียบคลองทวีวัฒนา
 แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170
ที่ทำงาน โรงเรียนพณิชยการภาษานุสรณ์บางแค ถนนเพชรเกษม
 เขตบางแค กรุงเทพมหานคร 10160 โทรศัพท์ 0-2455-0033
ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2516 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.5)
 วิชาเอกวิทยาศาสตร์ จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศราชบุรี
- พ.ศ.2518 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครูชั้นสูง (ปกศ.สูง)
 วิชาเอกวิทยาศาสตร์ จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2522 การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.)
 วิชาเอกชีววิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
 กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2544 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.2518 ครู โรงเรียนสิริวิทย์ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2523 ครู โรงเรียนช่างสำรวจภาษานุสรณ์บางแค แผนกพณิชยการ
- พ.ศ.2527 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โรงเรียนช่างสำรวจภาษานุสรณ์บางแค
- พ.ศ.2539 ครูใหญ่ โรงเรียนพณิชยการภาษานุสรณ์บางแค